Moss kommune

1. Tertialrapport 2023

Innhold

Kommunedirektørens forord 3
Økonomirapportering drift 4
Totaloversikt økonomi 4
Sentrale inntekter 4
Finansinntekter og -utgifter 5
Klimabudsjett 8
Kommunens tjenesteområder 19
Kommunedirektør med stab 19
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet 25
Enhet kultur, aktivitet og mestring 28
Enhet barnehage 31
Enhet skole 34
Enhet barnevern, bolig og inkludering 38
Enhet NAV 41
Kommunalområde helse og mestring 47
Enhet helsehus 50
Enhet samhandling 53
Enhet sykehjem og omsorgsboliger 56
Enhet hjemmetjenester 58
Kommunalområde plan, miljø og teknikk 61
Enhet plan, byggesak og geodata 67
Enhet kommunalteknikk 69
Enhet miljø og landskap 72
Enhet samfunnsutvikling 77
Fellesposter drift 80

Kommunedirektørens forord

Da budsjett 2023 ble vedtatt, var den økonomiske situasjonen preget av stor usikkerhet. Den største risikoen hvilte på usikkerheten om den videre utviklingen av norsk økonomi særlig med hensyn til prisvekst, rentenivå og arbeidsmarked. Situasjonen er nå mer avklart blant annet fordi statens anslag for prisvekst i kommunal sektor er mer realistisk enn det som ble lagt til grunn i fjor høst. Likevel er usikkerheten fortsatt betydelig.

Stramt arbeidsmarked bidrar på enkelte områder til økte rekrutteringsutfordringer noe som medfører at utgiftsveksten for kommunen blir større enn pris- og lønnsveksten. I tillegg har vi et økende behov for enkelte tjenester utover det demografisk utvikling skulle tilsi. Regnskapet for 2022 ble avsluttet med et økonomisk resultat som var langt bedre enn det som vi regnet med noen få måneder tidligere. De økonomiske reservene kommer nå godt med i en situasjon der vi ønsker å opprettholde dagens nivå på tjenestetilbudet, og hvor vi må bruke noe av de økonomiske reservene for å klare det.

Tertialrapporten viser ikke bare økonomisk status, men beskriver også utvikling og utfordringer for de ulike enhetene i Moss kommune. Rapporten viser at det skjer mye spennende i Moss kommune. Ikke bare fordi vi er en stor og kompleks organisasjon, men også fordi vi ønsker å videreutvikle tjenestetilbudet og bidra til en fortsatt utvikling av lokalsamfunnet. Tertialrapporten har også en rapportering på klimabudsjettet. Presentasjonen av rapporteringen er endret fra i fjor, og det vil nå være lettere å lese seg fram til hvordan vedtatte klimatiltak blir fulgt opp.

Are Hammervold Solvang, fungerende kommunedirektør

25.05.2023

Økonomirapportering drift

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

	Regnskap hiå.	Budsjett 2023	Årsprognose	Prognose årsavvik
Sentrale inntekter	-1 188 657	-3 533 236	-3 604 836	71 600
Netto finansutgifter og inntekter	10 787	-32 433	-52 733	20 300
Avsetninger og årsoppgjørsdisposisjoner	10 100	-82 783	-82 783	0
Til disposisjon	**-1 167 771**	**-3 648 452**	**-3 740 352**	**91 900**
Kommunedirektør med stab	111 641	299 683	298 393	1 290
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	594 360	1 632 019	1 676 119	-44 100
Kommunalområde helse og mestring	524 556	1 318 282	1 379 728	-61 446
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	66 796	161 191	162 814	-1 623
Fellesposter drift	289 805	237 276	294 543	-57 267
Overføringer og finans	-15 058	0	0	0
Sum disponering	**1 572 100**	**3 648 452**	**3 811 598**	**-163 146**
Merforbruk -/mindreforbruk +	**404 329**	**0**	**71 246**	**-71 246**

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap hiå. 2023	Rev. bud. 2023	Prognose	Avvik i kr
Frie disponible inntekter				
Skatt på inntekt og formue	-501 921	-1 730 358	-1 740 358	10 000
Ordinært rammetilskudd	-594 263	-1 500 578	-1 522 178	21 600
Skatt på eiendom	-47 636	-188 100	-188 100	0
Andre generelle statstilskudd	-44 838	-114 200	-154 200	40 000
Overføringer fra andre	0	0	0	0
Sum Frie disponible inntekter	**-1 188 657**	**-3 533 236**	**-3 604 836**	**71 600**

Skatt

Skatteanslaget i RNB økes for kommunesektoren. Målt i forhold til saldert budsjett 2023 er økningen på 4,1 milliarder kroner for kommunene. For Moss kommune tilsvarer det i utgangspunktet et beløp rundt 35 millioner kroner. Moss kommune vedtok et offensivt skatteanslag for 2023. Dette medførte at vi lå en del høyere i budsjetterte skatteinntekter før RNB enn det beregninger fra Kommunenes Sentralforbund (KS) tilsa, det vil si at mye av økningen som kommunene nå får i RNB forskutterte vi i desember i fjor. Det vi nå kan legge på skatteanslaget er 10 millioner kroner i forhold til det vi har i vedtatt budsjett skal vi være på linje med skatteanslaget i RNB.

Rammetilskudd

Ikke alt av kostnadsøkningen for 2023 dekkes av det økte skatteanslaget i RNB. I tillegg tilføres kommunene en økning i rammetilskudd. For Moss kommune sin del betyr det et beløp på 21,6 millioner kroner. Hoveddelen av beløpet er kompensasjon for økt deflator. I tillegg er det lagt inn en økning i rammetilskuddet utover denne kompensasjonen samt beløp som skal dekke kommunenes utgifter til vaksinasjon mot covid-19 første halvår 2023.

Vertskommunetilskudd

Helsedirektoratet innvilget 29,5 millioner kroner i vertskommunetilskudd for 2023. Det er 0,5 millioner høyere enn anslått i økonomiplan 2023-2026. Antall vertskommunebeboere er 15, ned 3 fra forrige år. En skjermingsordning forhindrer store inntektstap ved beboerfall. Tilskuddet utbetales i ti terminer.

Integreringstilskudd

I løpet av 2022 bosatte Moss kommune totalt 225 flyktninger. Forventningene for 2023 antyder at dette tallet kan øke til så mange som 250. I vår tidligere økonomiplan for 2023-2026 var det lagt inn en noe mer konservativ estimat.

Tatt i betraktning den forventede økningen i antall bosatte flyktninger, er vil de ekstra inntektene fra integreringstilskuddet være på 40,2 millioner kroner utover det budsjetterte beløpet for 2023.

Rente- og avdragskompensasjon

Gjelder skoler, omsorgsboliger og sykehjem samt kirker. Her forventes lavere rentekompensasjon på grunn av noe lavere rente enn forutsatt på 0,7 millioner kroner.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap hiå. 2023	Rev. bud. 2023	Prognose	Avvik i kr
Finansinntekter/-utgifter				
Renteinntekter og utbytte	-19 034	-72 533	-117 033	44 500
Gevinst finansielle instrumenter	-11	0	0	0
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	16 673	68 100	85 100	-17 000
Avdrag på lån	11 121	47 000	54 200	-7 200
Motpost avskrivninger	2 037	-75 000	-75 000	0
Sum Finansinntekter/-utgifter	**10 787**	**-32 433**	**-52 733**	**20 300**

Renteinntekter og utbytte

Bedre likviditet gir merinntekter på bankinnskudd og korte plasseringer på 16,3 millioner kroner. Hovedårsaken er bedre driftsresultat i 2022, samt mindre utgifter til investeringstiltak enn budsjettert. Effekten gjør at likviditeten er vesentlig bedre enn forutsatt.

Prognosen for mottatte renter og betalte renter på kommunens lån vedrørende startlån viser en underdekning på 4 millioner kroner. Årsaken er blant annet noe avvik på betalings planer for kommunens lån og startlån kundene, samt at utlånstakten på startlån noe svakere enn forutsatt. Rentenivået i Husbanken har blitt vesentlig høyere enn ved budsjettering for 2023. Renteinntekter og renteutgifter er derfor parallelt justert til reelt nivå. Renteutgifter økt med 17 millioner kroner og renteinntekter økt med 13 millioner kroner.

Under forutsetning om at Østfold Energi utbetaler utbytte for regnskapsåret 2022 som foreslått, forventes et økt utbytte på 15,2 millioner kroner. Totalt utbytte vil da være 30,8 millioner kroner.

Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter

Foreløpig ser det ikke ut til å være behov for å melde om endring på renteutgifter til lån. Men dersom markedsrenten går raskere opp enn budsjett forutsetning kommer vi tilbake til 2. tertial. Endringen på renteutgifter knytter seg til startlånsordningen.

Avdrag på lån

Det er fortatt en ny beregning av minimumsavdrag som tilsier en økning på 7,2 millioner kroner mer enn budsjettert. Årsaken til endringen er at det ikke kan tas en nøyaktig beregning før regnskapet for 2022 er avlagt og alle tallstørrelser er kjent.

Kommentar til sykefravær og HMS

	1. Kvartal 2022			1. Kvartal 2023			Sykefravær samlet for året 2023		
Tjenesteområde	**Korttid**	**Langtid**	**Samlet**	**Korttid**	**Langtid**	**Samlet**	**Korttid**	**Langtid**	**Samlet**
Kommunedirektør med stab	4,5 %	5,5 %	10,0 %	3,0 %	6,0 %	9,0 %	3,0 %	6,0 %	9,0 %
Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	5,7 %	8,3 %	14,0 %	3,9 %	8,5 %	12,4 %	3,9 %	8,5 %	12,4 %
Kommunalområde helse og mestring	5,7 %	10,3 %	16,1 %	4,1 %	11,4 %	15,5 %	4,1 %	11,4 %	15,5 %
Kommunalområde plan, miljø og teknikk	3,1 %	2,1 %	5,2 %	2,5 %	5,1 %	7,6 %	2,5 %	5,1 %	7,6 %
Sum sykefravær	**5,5 %**	**8,7 %**	**14,3 %**	**3,9 %**	**9,4 %**	**13,3 %**	**3,9 %**	**9,4 %**	**13,3 %**

Det er en nedgang i sykefraværet i årets tre første måneder. Det har vært en liten økning i langtidsfraværet og en større nedgang i korttidsfraværet. Nedgangen har vært størst innen kultur, oppvekst og aktivitet, samt også en nedgang i helse og mestring og i stab organisasjon. Plan, miljø teknikk har en økning så langt i 2023.

Det at korttidsfraværet har hatt en god nedgang, antas å ha en sammenheng med at det generelt har vært lavere aktivitet i smittsomme sykdommer gjennom vinteren – sammenlignet med samme periode i fjor.

Det jobbes aktivt med lokale tiltak og prosesser ved mange avdelinger og virksomheter der fraværet har vært vedvarende høyt, og det er søkelys på forebygging og oppfølging av sykefravær og tilrettelegginger for at ansatte skal kunne komme tilbake i jobben. HR, Bedriftshelsetjeneste og/ eller NAV er med og gir bistand og støtte både når det gjelder sykefravær og arbeidsmiljø. Parallelt har det vært tilbud om opplæring innen mange temaer i nærværsarbeid til ledere, tillitsvalgte og verneombud.

Arbeid med risikovurderinger og årsaksanalyser har fortsatt stort fokus. Det arbeides aktivt med å forebygge HMS-avvik og skader, og gis fortløpende tilbud om opplæring og bistand i dette arbeidet. Forebygging av vold og trusler er satsningsområde innen HMS-opplæring. Arbeidsmiljøutvalget får jevnlige orienteringer knyttet til HMS-avvik og skader. Av andre overordnede aktiviteter i perioden nevnes opplæring ergonomiveiledere i hjemmetjenesten og HMS-kurs («40-timers kurs») for ledere og verneombud.

Sentralt HMS- og IA- utvalg har i 1.tertial forberedt utkast til ny HMS og IA handlingsplan. Denne behandles og besluttes i mai/ juni.

Klimabudsjett

Moss kommunes klimamål:

I Moss tar vi nødvendige grep for å redusere direkte klimagassutslipp med 60 % innen 2030 (referanseår 2016)

Klimatiltak

Klimabudsjettet skal vise tiltak som fører til reduserte klimagassutslipp.

Klimatiltak veitrafikk

Tiltak veitrafikk	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Handlingsplan for parkering	Gjennomføring av tiltak beskrevet i handlingsplanen for parkering som har fokus på bedre tilrettelegging for myke trafikanter og redusere personbilbruk.	Handlingsplan for parkering er vedtatt. Det er startet et oppfølgingsarbeid knyttet til handlingsplanen. I 1. tertial er det anskaffet en parkeringsapp som vil gjøre det mulig å få digitale beboerkort. Myra p-plass er ennå ikke ferdig, skal ferdigstilles i 2. tertial. Oppmerking av flere p-plasser er planlagt og bestilt (totalt 385 plasser) og utføres i 2. tertial.
Tilrettelegging for syklende og gående	Sykkelprosjekter som er planlagt; Bråtengata og Storebro. Kommende prosjekter; Osloveien fra Tigerplassen til Storebro. Følge opp tiltak i sykkelplanen. Etablere flere sykkelparkerings-plasser. Prosjekt «Tryggere underganger» for fotgjengere. Utarbeide gåstrategi. *Mål i klimaplanen: Mål om 25 % gangeandel, 20 % sykkelandel og 15 % kollektivandel i 2030.*	Videre arbeid med nevnte sykkelprosjekter. Osloveien: Tegninger er klare Bråtengata: Tegninger er ferdige, oppstart prosjekt hos PU, fysiske tiltak skal starte i august 2023 Tryggere underganger: intet nytt Gåstrategi: 1. utkast ferdig, blir politisk sak i 2. tertial.
Hjemmekontor	Mulighet for ansatte å søke om hjemmekontor inntil to dager per uke. (Gjelder kun for de som har en jobb hvor det er mulig å jobbe hjemmefra.)	Et tilbud som blir benyttet i ulik grad

Tiltak veitrafikk	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Bildelingsordning	En bilpool som kan benyttes av Moss kommunes ansatte i arbeidstiden og av innbyggere utenfor arbeidstiden ble innført i 2022. Ordningen vil utvides dersom den fungerer godt.	Kun to biler i ordningen Lite brukt av innbyggere. Fungerer som tjenestebiler for ansatte i sentrum.
Leasing av elsykler for kommunalt ansatte	Ordningen ble innført i 2022. Fortsetter i 2023.	Ny periode for leasing av elsykler gikk ut 28. april 2023. 30 ansatte benytter seg av leasingordningen.
Elektriske tjenestebiler og anleggsmaskiner	Moss kommune har mål om at alle tjenestebiler (lette kjøretøy) går på fornybart drivstoff, hovedsakelig elektrisitet, i løpet av 2024. Utfordring med å få større kjøretøy og anleggsmaskiner over på strøm, da markedet er umodent.	Moss kommune har per 2022 en elbilandel på 72 %, per 1.1.22 hadde vi en elbilandel på 55,6%. Elbilandelen totalt for kjøretøy er 68 %. I 2023 vil det anskaffes få nye biler. Det er en svak økning i antall biler i 2022. Totalt har kommunen 224 biler under 3,5 tonn, 162 er elbiler.
Tjenestereiser	Moss kommune har et mål om å redusere CO2-utslipp fra offentlige tjenestereiser med 50 prosent. Oppgitte tall tar utgangspunkt i km-godtgjørelse og favner ikke alle tjenestereiser. Målet er å redusere utslipp med 50 % innen 2024. Utgangspunktet er 2019-tall for km-godtgjørelse.	Årlig rapportering
Smarte trafikktellere	Moss kommune skal gjennomføre et prosjekt knytta til smarte trafikktellere. Målet er å legge ned flere sensorer i bakken. Tellerne gir oss sanntidsinformasjon om trafikkbildet, samt statistikk over hvilke typer kjøretøy som benytter veien. Ut fra dataene får man et bedre planleggingsverktøy, og dette kan trolig også erstatte reisevaneundersøkelser.	Per 1. tertial finnes det fire sensorer (Olav Kyrres gate, Bråtengata, Kanalbrua og Osloveien ved Verket skole)

Tiltak veitrafikk	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Prosjekt «Last mile delivery»	Forskningsprosjektet *Last Mile Moss* har som mål å redusere trafikk og miljøforurensning (CO2 utslipp, støvpartikler og støy). Prosjektets formål er å gjøre vareleveranser enklere og sikrere for innbyggere og bedrifter i bydelen *Høyda* i Moss, et område som bygges ut i stort tempo. Det skal forskes på, og pilotere, en HUB-løsning for innkomne varer til dette området. El-kjøretøy skal samkjøre leveranser fra HUB'en og via lokale butikker til et sikkert leveringspunkt ved døren til mottaker. Moss kommune stiller i prosjektet som «krevende kunde».	En av hovedaktørene er gått konkurs, så foreløpig er det uvisst om veien videre i dette prosjektet.

Klimatiltak sjøfart

Tiltak sjøfart	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Dronebåter	Moss Havn legger til rette med lading slik at elektriske dronebåter kan frakte containere med varer fra Moss til Vestfold. Dette er et samarbeid med bl.a. ASKO og vil kutte 2 millioner kilometer kjøring med lastebil per år fra Vestby til Vestfold. Dette utslippet er beregnet til 1800 tonn CO2-ekvivalenter, og er således et vesentlig bidrag til reduksjon av regionens klimagassutslipp.	To elektriske dronebåter går i rute fra Moss havns dronehavn.
Landstrøm	Landstrømanlegget til Moss Havn åpnet i 2019 fikk støtte fra Enova, og har en kapasitet på 1 million kWh. Ut fra dagens anløp kan det redusere utslippene fra havna med rundt 200 tonn CO2-ekvivalenter i året – når det blir tatt i bruk.	Ingen skip har tatt landstrømanlegget i bruk per 1. tertial.

Tiltak sjøfart	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
	Rederiene må ha trygghet for at ladeinfrastrukturen er på plass der de anløper før de bygger om skipene slik at de kan koble seg til. Derfor samarbeider Moss med havner som Oslo, Drammen, Fredrikstad, Larvik og Kristiansand, for å kartlegge behovet og beregne hvor mye rederiene faktisk kan spare av drivstoff ved å bruke landstrøm når skipene ligger til kai. Moss Havn deltar i prosjekt «Utslippsfri Oslofjord» som har vært støttet av Klimasats og ledet av Oslo havn. Prosjektet arbeider målrettet for å få skip over på landstrøm.	
Ladere til reach-stackere	Moss Havn søker Klimasatsmidler om støtte til å etablere 350 kW ladere både i havneområdet og på innlandshavn. Dette skal danne grunnlaget for at terminaloperatør kan ta beslutning om å skifte ut dieseldrevne reach-strackere (kran på hjul) med elektriske. Dette vil føre til reduksjon i både utslipp av klimagasser og støy. Dersom det kommer støtte vil det etableres ladere i 2023. Reach-stackere kan tidligst komme mot slutten av 2023. Laderne vil også kunne supplere ladere ASKO har etablert på sitt område i dag for lading av lastebiler.	Moss havn fikk ikke innvilget søknaden til Klimasats. Moss havn ser etter andre mulige tilskuddsordninger for samme prosjekt.
Elektriske småbåter	Videreføring av samarbeid mellom Kruser og Moss Havn som introduserer elektriske småbåter og båtdeling for mossingene.	Kruser vil ikke ha båter i Moss i år. De fikk ikke levert nok båter til sesongen og prioriterer Oslo-markedet. De har til hensikt å komme til Moss til neste år.

Tiltak sjøfart	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Elektriske ferjer	Sommeren 2022 har Bastø Fosen planlagt at tre av fem ferger skal gå på elektrisitet. Etablering av ladestasjon i Moss er avgjørende for at ferjene kan gå 100 % elektrisk. Ladestasjonen har behov for ny strømtilførsel fra trafostasjon Jeløy. Målet er at dette skal på plass i 2022, og at fra 2023 går alle ferjene på 100 % strøm.	Ladetårnet i Moss er nå ferdigstilt og var operativt 23. mars 2023. De tre elektriske fergene (Bastø IV, VI og Electric) går nå 100 % elektrisk med lading i både Horten og Moss.

Klimatiltak forbruk og avfall

Tiltak forbruk og avfall	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
MOVAR og ettersorteringsanlegg	Selskapet for felles ettersorteringsanlegg for husholdningsavfall fra alle kommunene i regionen er etablert, anslås satt i drift i løpet av 2024/2025.	Østfold Avfallssortering (ØAS); felles ettersorterings-anlegg for restavfall og husholdningsplast fra husholdningene antas satt i drift i løpet av 2026. ØAS er i sluttspurten for forhandlingene med leverandør av ettersorteringsanlegget. ØAS har fått 300 000 kroner i støtte fra ENOVA til en mulighetsstudie. Målet er så mye ombruk av materialer som mulig i byggingen av nytt sorteringsanlegg. MOVAR er i planleggingsfasen rundt en innsamlingsordning og nedstrømsløsning for matavfall, med gradvis utrulling av ny ordning til innbyggerne senest i 2024.
MOVAR og biokull	I følge Klimakur 2030 har biokull høyt potensial for karbonlagring i jord. MOVAR har gjennomført et forprosjekt knytta til å pyrolysere	Prosjektet er utsatt grunnet mangel på ressurser

	slam til biokull. MOVAR jobber videre med prosjekt biokull, med blant annet å finne gode bruksområder for å benytte biokull.	
MOVAR og gjenbruk	MOVAR har et mål om å oppnå en større gjenbruksandel av det som leveres på Solgård Avfallsplass. Det foreligger planer om å etablere en gjenbruksstasjon på Solgård, evt. et annet sted i kommunen, i 2023/2024.	Forprosjektet er igangsatt
Avfallssug	Moss kommune skal utrede muligheten for å etablere stasjonært avfallssug. Avfallssug er rør under bakken som transporteres til en stasjonær stasjon utenfor et tettbebygd område. Fra denne stasjonen blir avfallet transportert til avfallsanlegget. Avfallssuget fører til mindre kjøring i bomiljøet der det er i bruk. En vurdering av klimagevinsten ved avfallssug sett opp mot ordinære avfallsløsninger vil være et tema i utredningen. Det er et mål om at utredningen skal foreligge i 2023.	Første utkast av forstudie om avfallssug på Høyda foreligger per 1. tertial. Kommer til politisk behandling 2. tertial.
IT-utstyr	Moss kommune søker å få IT-utstyr til å vare lenger. Målet er at mobiltelefoner i snitt lever i 3 år, laptoper i 4 år og nettbrett i 5 år. Ut over 4 års levetid for PC'er vurderes som lite hensiktsmessig grunnet teknologiutvikling og slitasje på grunn av mobilitet. Pandemien har medført et taktskifte i behov for bærbare enheter fordi ansatte har endret arbeidsmønster. Stadig flere drar nytte av mobilitet, og det er en antagelse om at vi også videre inn i 2023 vil oppleve økning i antall nye bærbare enheter. Videre er derfor antagelsen at nedgang i nyanskaffelser først vil komme i 2023, men at levetiden på	Rapporteres årlig.

	eksisterende utstyr vil gå mot målet på 3-4 år.	
Matsvinn	Moss kommune estimerer et matsvinn på 20 prosent i sine sykehjem og omsorgsboliger (matsvinnet ble kartlagt i 2017). Matsvinnet skal reduseres ned til 10 prosent, altså halveres. Dette gjelder sykehjem og omsorgsboliger.	Under arbeid
Anskaffelser	Anskaffelsesstrategi 2020-24 ble vedtatt i 2020 og sier at det skal stilles miljøkrav/-kriterier i anskaffelser der dette er relevant. Moss kommunes anskaffelser skal være formåls- og kostnadseffektive og fremme hensynet til miljø, arbeidsforhold, sosiale forhold og innovasjon. Dette innebærer å fremme klimavennlige løsninger og redusere skadelig miljøpåvirkning gjennom kommunens anskaffelser. Moss kommune skal gjennom sine anskaffelser stimulere til innovasjon og utvikling av nye fremtidsrettede løsninger, eksempelvis miljøteknologi.	Årlig rapportering

Klimatiltak bygg og energi

Tiltak bygg og energi	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Vedlikehold i kommunens bygg	Vedlikeholdet i kommunens bygningsmasse skal være verdibevarende og oppvarmingskilder skal være fornybare. Ved valg av byggematerialer skal klima og miljø stå i fokus. Vedlikeholdet skal sikre langsiktig bruk gjennom fleksible løsninger for å hindre stadige ombygginger. Byggene skal ha et godt tilrettelagt avfallssystem.	Følges opp som beskrevet

Tiltak bygg og energi	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Klimaplanlegging	I forkant av større bygge- og rehabiliteringsprosjekter skal MKEiendom KF utarbeide en klima- og miljøplan for prosjektet. Det skal være førende at Moss kommune skal ha gode miljø- og klimaløsninger i sine byggeprosjekter, samt være en pådriver for fossilfrie bygg- og anleggsplasser.	Følges opp som beskrevet
Omsorgsbolig Grindvold	Brønnpark (varmepumper) blir etablert. Fossilfri byggeplass med krav om 20 % utslippsfri. Grønne tak og fordrøyningsbasseng for overvann. Gjenbruk av overvann til vanning grøntområder. Miljøanalyse utført i forprosjektet.	Grindvold omsorgsbolig vil BREEAM-sertifiseres på nivå Good. Bæring over bakkenivå er levert i massivtre. Fossilfri byggeplass med krav om 20 % utslippsfri var opsjon, denne ble innløst og entreprenøren leverer iht. dette.
Mossehallen	Alternative energikilder blir vurdert i samspillsfasen. Krav om miljøanalyse i forprosjekter.	Det er uenighet om foreslåtte løsninger i dette prosjektet, så forprosjekt er ikke kommet i gang.
Nybygg og klimagassregnskap	Kommuneplanen setter krav om at Klimagassregnskap kreves ved vesentlige naturinngrep, nybygg større enn 1000 m2 BRA og ved valg mellom riving eller bevaring av eksisterende bygg.	Krav følges opp i innspill til reguleringsplaner, og vi henter erfaringer i år på om bestemmelsen vil fungere.

Klimatiltak arealplan

Tiltak areal	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Arealplanlegging	Innenfor arealplanlegging har flere kommuner og fylkeskommuner i flere år forsøkt å finne et handlingsrom der kommuner kan påvirke utbygging i en grønnere retning	Det er gitt innspill til noen planer i 1. tertial. Innspillene har ikke blitt hensyntatt i stor grad, og lovverket synes ikke å være tydelig på hvilke krav som kan settes utover det som står i

	– med varierende hell. TEK17 har blitt oppdatert for å bli et bedre verktøy for å sette klimakrav. I Moss har vi, som følge av jernbaneutbyggingen og eierforhold rundt «Sjøsiden/Knutepunktet» en unik mulighet til å prøve ut en form for planlegging som tar klima- og miljøhensyn.	TEK17. Vi følger opp med mål fra klimaplanen, men det er ikke alle mål som kan hjemles i lovverk.
Sentrumsplanen	Vi fikk tildelt Klimasatsmidler for å se Sentrumsplanen i lys av alle de grønne verdiene samtidig som vi legger til rette for bedre byrom, traséer for gående og syklende og bygg/utvikling av høy kvalitet. Prosjektet skal samle den kunnskapen vi allerede har i kommunen, kjøpe inn bistand for å kartlegge det vi ikke har nok kunnskap om og sammenstille dette. Videre er det håp om at man kommer frem til en prosess for å ivareta de grønne verdiene som også kan overføres til andre planer.	Naturrestaurering har fått oppdraget med å kartlegge naturverdiene i sentrum og dens influensområde. De skal digitalisere funnene og levere en rapport til oss i juni. Vi er med andre ord på god vei. Klimasatsprosjektet skal leveres til Miljødepartementet i november i år. Gatebruksplanen og sentrumsplanen vil bruke klimasatsprosjektet og det kunnskapsgrunnlaget vi får opparbeidet til utforming av tiltak og bestemmelser.
Planlegging	Økt tverrfaglig arbeid i vurdering av private planforslag. Målet er at alle planer tar nok hensyn til klima. Dette går ut på tilrettelegging for syklende og gående, parkeringsdekning, kollektivdekning, ivaretakelse av karbonrike arealer, fossilfrie byggeplasser og mye mer. Dette er viktig for å påvirke utbyggere i grønnere retning.	I 1. tertial er det blitt gitt tverrfaglige innspill knytta til klima og miljø til åtte reguleringsplaner og fagplaner.
Energistasjoner	Moss kommune må peke ut mulige arealer til framtidas energistasjoner langs hovedveinettet, slik at det er mulig å gå over til fornybart drivstoff for tunge kjøretøy. Moss kommune deltar i Østlandssamarbeidet og Osloregionens prosjekt om	Prosjektet er startet opp. Kartlag er utarbeidet. Forarbeid i dialog med ulike aktører (Statens vegvesen og Statkraft inkludert) er i gang. Det skal utarbeides en veileder/håndbok som har som mål å gjøre saksbehandlingen enklere og mer forutsigbar.

	kartlegging av fornuftige arealer til framtidas energistasjoner og døgnhvileplasser for tunge kjøretøy.	

Klimakommunikasjon

Tiltak kommunikasjon	Beskrivelse av tiltaket	Status 1. tertial
Kommunikasjonsplan	I hovedutvalget for landbruk, samferdsel, natur og miljø ble «Grønnere Moss – handlingsplan for kommunikasjon» vedtatt 1. juni 2022. Som oppfølging av planen, og som del av arbeid med naturmangfold og temaplaner for naturmangfold og klimatilpasning, gjennomførte vi en kampanje ut mot innbyggerne sommeren 2022.	Tett samarbeid mellom kommunikasjon og enhetene samfunnsutvikling samt miljø og landskap for å få ut informasjon om grønne tiltak. Eksempler fra 1. tertial: Oljelekkasje Nordvard, sykkeldag, strandrydding, en-time-teller, statistikk klimagassutslipp
Innbyggerinitiativ	Moss kommune støtter opp om Moss Miljøfestival og går aktivt ut i samfunnet og jobber med medvirkning til klima- og miljøspørsmål.	Festivalen er i august
Race to zero	Moss kommune deltar i prosjektet «Race to zero» hvor vi har som mål å videreutvikle klimabudsjett.	Indirekte klimagassutslipp* er større enn direkte utslipp. Det er vanskelig å regne på indirekte utslipp, da det hele er så komplekst. Det jobbes med å inkludere indirekte utslipp i klimabudsjettet. *'* indirekte klimagassutslipp er utslipp fra produksjon av varer og tjenester som skjer utenfor Moss' geografiske grenser, men produktet/tjenesten brukes i Moss.* *Direkte klimagassutslipp er utslipp som fysisk skjer i Moss.*

Grønnvaskingsplakaten	Grønnvaskingsplakaten forplikter Moss kommune om ha ærlig kommunikasjon om bærekraftsarbeidet.	Se punktet om kommunikasjon over.

Kommunens tjenesteområder

Kommunedirektør med stab

Tjenesteområdebeskrivelse

Stabene er sentraliserte funksjoner som støtter opp under den daglige driften i hele linje-organisasjonen. Stabene drifter fellesfunksjoner, gir støtte i enkeltsaker, prosesser og prosjekter innenfor stabenes ansvarsområder.

Kommentar til status økonomi

Engangs merkostnader ikke budsjettert for 2023:

1,3 millioner kroner til konsulenttjenester;

- innsiktsfase omstilling
- prosjekt fremtidens kontorarbeidsplasser
- evaluering av organisasjonen

0,3 millioner kroner til folkevalgtopplæring og kjøp av PC til nye kommunestyrerepresentanter

Merkostnader videre i økonomiplanperioden:

1,8 millioner økte driftsutgifter;

- personalforsikringer
- KS kontingent og OU-midler
- Beredskapsandel til Sivilforsvaret
- overføring til Kirkelig fellesråd
- styrehonorar Sjøsiden AS

Kommunen mottar tilbakebetaling av medlemskontingent fra DigiViken på 0,64 millioner som følge av oppløsning av fylket.

Mindreforbruk i lønn/(tilskudd) til lærlinger på minst 4 millioner kroner. Antall lærlinger antas maksimalt å være på samme nivå som 2022, det vil si at måltallet ikke nås i 2023. Bakgrunnen for dette er mangel på aktuelle kandidater ved lærlingeopptak. Mer nøyaktige prognoser gjøres i andre tertial etter inntaket av nytt årskull fra august 2023.

De store fagene hos oss er helsefag og barne- og ungdomsarbeiderfaget. Der har vi gjennomgående hatt for få aktuelle søkere de siste årene - noe som er hovedgrunnen til at plassene ikke er fylt opp.

Antagelser om bakgrunnen for manglende måloppnåelse/ færre søkere:

- Arbeidsmarked og utdanningsmønstre
- Lavere barnekull
- Flere velger 3-årig videregående skole med allmenn påbygg i stedet for opplæring i bedrift

- Alle kommuner rundt oss har (som oss) hatt økning i tilbud om antall læreplasser, noe som gir større konkurranse om den enkelte lærling

Tiltak vi gjør for å øke antall søkere:

- Kommunen deltar på messer og arenaer for å promotere yrkesfagene våre og kommunen som lærebedrift
- Profilering i relevante kanaler ved rekruttering
- Samarbeid med videregående skole for å gi informasjon og promotere i vg2
- Mulighet for å søke fast ansettelse for andel av lærlingene
- Fortløpende vurdering av å utvide antall fagområder for å søke godkjenning innen
- Nettverk for lærlinger og veiledere
- Oppfølging og faglig påfyll for lærlinger, veiledere og faglige ledere

Ytterligere tiltak som er iverksatt:

- Dialog med rådgivere i ungdomsskolen
- Samarbeid med videregående skole for å gi informasjon og promotere allerede i vg1
- Prosess for å undersøke samarbeid med NAV knyttet til særskilte grupper.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode					
Effektivisering arbeidsprosesser økonomi	-2 140	-2 140	0	Ferdig	Ved ledige stillinger er årsverk i bemanningsplan justert ned ved inngangen til 2023.
Bemanningstilpasninger enhet kommunikasjon 2,2 årsverk 2021 og ytterligere 2,6 årsverk 2022 fremtidige ledige stillinger legges ned	-1 385	-1 385	0	Ferdig	Besparelsen er gjennomført innenfor stabens ramme ved inngangen til 2023.
Bemanningstilpasninger virksomhet renhold 1 årsverk 2022 og 1,5 årsverk 2023 fremtidige ledige stillinger legges ned	-450	-450	0	Ferdig	Ved ledige stillinger er årsverk i bemanningsplan justert ned ved inngangen til 2023.
Heltidskultur	500	500	0	I arbeid	Det er bevilget til sammen 3 millioner kroner til heltidskultur i 2023, en opptrapping på 0,5 millioner fra 2022.En partssammensatt arbeidsgruppe har siden høsten 2022 jobbet sammen for sterkere heltidskultur i Moss kommune og har i første tertial hatt månedlige møter. Målet i denne perioden har vært å få bedre innsikt i nåsituasjonen og sette smarte mål for fremtiden.I Helse og mestring er disse fire avdelingene i gang med testing av nye turnuser:Avd hjemmesykepleie Rygge 1 – tester ut

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
					turnus på 12 uker med langvakter.Avd legevakt – tester ut turnus på 6 uker med langvakterAvd område Høyda – skal teste ressursturnus/timebank med oppstart i september/oktober 2023.Avd Skoggata omsorgsbolig – tester ut ny turnus med langvakterI mars ble det sendt ut en spørreundersøkelse til alle deltidsansatte i kommunen. Resultatet har gitt viktig innsikt i hvor mange deltidsansatte som ønsker seg en heltidsjobb og hvor mange som ikke ønsker dette, og hva de ulike årsakene til dette er. Resultatet av innsiktsfasen blir viktig når felles retningslinje og handlingsplan for heltidskultur skal etableres. Før dette er på plass, har det allerede blitt etablert en ny ressursgruppe for turnus. Arbeidet med kravstillinger i kommunen er bedre systematisert og det er kommet endringer i skjema for utlysninger, som i tråd med arbeidsmiljølovens nye bestemmelser skal sikre at utlysning av deltidsstillinger er drøftet med tillitsvalgte og at behovet kan dokumenteres.
Sum	**-3 475**	**-3 475**	**0**		
Driftskonsekvens					
HM - Grindvold omsorgsbolig	250	0	250	Ikke startet	Ferdigstillelse av bygget er forsinket og bygningsrenhold igangsettes derfor ikke før i 2024.
Sum	**250**	**0**	**250**		
Nye tiltak					
Leve hele livet og Enklere hverdag	2 500	2 500	0	I arbeid	Se kommunestyrets sak 049/23; sektorovergripende temaplan slik vil vi leve hele livet i Moss 2022-2032.Det er i økonomiplanen for 2023 avsatt 2,5 millioner kroner til tiltak knyttet til utviklingsprosjektene «Leve hele livet» og «Enklere hverdag». En foreløpig prioritering mellom tiltak i prosjektene vil bli vurdert inneværende år. Tiltak som ikke blir prioritert i 2023, vil beskrives og fremmes i økonomi -og handlingsplan for 2024.
Sum	**2 500**	**2 500**	**0**		
Sum tiltak	**-725**	**-975**	**250**		

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

	Årets budsjett			
Investering	**Rev. bud.**	**Regnskap hiå.**	**Årsprognose**	**Avvik totalprognose**
Maskinvare for kapasitetsjusteringer og livssyklus	2 000	560	2 000	0
Nettverksutstyr	500	0	500	0
Renholdsmaskiner	625	0	625	0
Varebil renhold	700	0	700	0
Sum	**3 825**	**560**	**3 825**	**0**

Statustekst investeringer

Maskinvare for kapasitetsjusteringer og livssyklus
Det styres mot aktivitetsnivå innenfor investeringsbudsjettet.

Nettverksutstyr
Det styres mot aktivitetsnivå innenfor investeringsbudsjettet.

Renholdsmaskiner
Innkjøp av renholdsmaskiner gjennomføres i løpet av året.

Varebil renhold
Innkjøp av varebil gjennomføres i løpet av året.

Verktøy for internkontroll og behandling av personvernutstyr
DigiOrden er anskaffet og det skal benyttes som behandlingsprotokollverktøy. Samtykkeverktøy som er godt nok, finnes ikke på markedet. Internkontroll verktøy vurderes inkludert i kravspesifikasjonen til et nytt kvalitetssystem. Prosjektet avsluttes og midlene inndras.

Sykefravær

Sykefravær	**Fravær korttid**	**Fravær langtid**	**Samlet fravær**
Årlig sykefravær 2020	1,60 %	5,94 %	7,54 %
Årlig sykefravær 2021	1,73 %	5,71 %	7,44 %
Årlig sykefravær 2022	3,00 %	6,92 %	9,92 %
Årlig sykefravær 2023	3,00 %	6,02 %	9,03 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	4,50 %	5,45 %	9,96 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,00 %	6,02 %	9,03 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet er redusert for kontoransatte i stab og renholdere sammenlignet med samme periode i 2022. Renhold har fortsatt høyt langtidsfravær. Det er i liten grad HMS-avvik og skader i bransjene kontorarbeidsplasser og renhold.

Det samarbeides med ledere, tillitsvalgte og verneombud om lokale tiltak etter HMS og IA plan. Kompetansetiltak som skal bidra til mestring jobbes det med kontinuerlig som eksempel å øke andel ansatte ned fagbrev innen renhold. Det gjennomføres lederutvikling for lederne.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Posisjonen ønsker å prioritere relevant kompetanseutvikling for ansatte. Kommunedirektøren svarer at kommunens overordna kompetanseplan er forsinket pga. pandemien og vil bli fremlagt i 1. tertial 2023, og at behovet vil beskrives i denne. Posisjonen ber kommunedirektøren i økonomirapporteringene neste år om å synliggjøre hva som brukes av eksterne tilskudd og internt avsatte midler på hvert område til kompetanseheving for de ansatte. Posisjonen ber videre om at det rapporteres jevnlig i Administrasjonsutvalget på antall og gjennomføringer i praksiskandidatordningen og fagbrev på jobb.	Forsinket	**Kompetansestrategi** kommer til behandling etter sommeren 2023. **Kompetansemidler** til grunn- og videreutdanning og etterutdanning søkes det årlig om kompetansemidler fra staten for å dekke kostnader. Det er for tidlig å si noe om resultatet av dette ved 1. tertial, da tilskuddene kommer senere. For 2022 har Moss kommune søkt og mottatt kompetansetilskudd fra staten for kompetanseheving til grunn- og videreutdanning og etterutdanning. Tilskudd utgjør 3,5 millioner kroner for helse og mestring (sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeider og masterutdanninger innen helse) og 5,7 millioner kroner for kultur, aktivitet og oppvekst (lærere i skolen, barnehagelærere og barnevern). **Kurs og opplæring** er budsjettert med til sammen 10,9 millioner for 2023. Det er rammebudsjettering for organisasjonsenhetene. Regnskapets arter for kompetanse og opplæring viser et samlet forbruk på 10,3 millioner kroner for 2022; stab inkludert felles opplæring 1,8 millioner, kultur, oppvekst og aktivitet 3,5 millioner, helse og mestring 2,7 millioner, plan, miljø og teknikk 2,3 millioner. **Læring:** Den største delen av tilegning av kompetanse foregår gjennom læring på jobben, og det blir ikke synliggjort utover at kostnadene er en del av lønnsbudsjettet.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Rutine i kommuneorganisasjonen er etablert. Levetid PC på 5 år viser seg å være en utfordring en utfordring. Det må vurderes om levetiden skal settes til minimum 4 år.
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Iht. plan	Bedre planlegging av innkjøp kan bidra til at behovet for hyppige vareleveranser reduseres i kommuneorganisasjonen. For å minimere miljøbelastningen knyttet til transportintensive vareleveranser, kan kommunen gjennom anskaffelse av rammeavtaler tillate småordretillegg for leveranser under gitte ordrebeløp. Vi etterspør der det er mulig fossilfri transport i transportintensive vare- og tjenesteanskaffelser. Møbler og inventar som det ikke er behov for kunngjøres internt i kommuneorganisasjonen.
Transport - Bildelingsordning - En bilpool som kan benyttes av Moss kommunes ansatte i arbeidstiden og av innbyggere utenfor	Forsinket	Bildelingsordning med elbiler er under utvidelse i Moss kommune, og det kan bidra til tilgjengelige stasjonære

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
arbeidstiden tas i bruk Hjemmekontor (reduksjon av reiser)		tjenestebiler. Reduksjon i bruk av private biler i tjenesten kan medføre mindre kjøring mellom hjem og arbeidssted.
Transport - fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Kommuneorganisasjonen i Moss kommune planlegger om mulig å erstatte fossile varebiler som kombinerer person- og varetransport med elbiler fra 2024. Det er ventetid på levering av egnede elbiler.
Transport - kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Det er etablert ordning i kommuneorganisasjonen for at en del av kontoransatte kan inngå avtale om hjemmekontor inntil to dager per uke. Det er flere andre arbeidsgivere etablert i Moss som også har avtale om hjemmekontor for arbeidstakere. I tillegg bidrar mer bruk av digitale møter til mindre tjenestekjøring med bil. Reduksjon i bilbruk kan medføre at prosentandelen ved bruk av kollektiv transport øker.
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	Det er innført leasingordning elsykkel for ansatte i kommuneorganisasjonen som ønsker et slikt tilbud.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (Fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Iht. plan	Moss kommune og andre arbeidsgivere gjennomfører mange interne og eksterne digitale møter (Teams), slik at persontransport ikke er nødvendig.

Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdet er organisert i fem enheter:

- enhet kultur, aktivitet og mestring
- enhet barnehage
- enhet skole
- enhet barnevern, bolig og inkludering
- enhet NAV

Enhet kultur, aktivitet og mestring består av virksomhet kultur og idrett, virksomhet forebyggende helse, avdeling aktivitetssentre og avdeling samskaping.

Enhet barnehage ivaretar de lovpålagte oppgavene knyttet til barnehageeierrollen og barnehagemyndighetsrollen. Barnehagetilbudet i Moss kommune består av 23 private og 13 kommunale barnehager.

Enhet skole består av 17 skoler, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og skoleeieravdelingen. Enheten forvalter skoleeieransvaret i Moss.

Enhet barnevern, bolig og inkludering er organisert med fem avdelinger og en virksomhet. Avdelingene er boligsosial avdeling, voksenopplæring, krisesenter, flyktningetjeneste og avdeling for enslige mindreårige flyktninger. I tillegg kommer virksomhet barnevern.

Enhet NAV består av kommunale og statlige tjenester, med en kombinasjon av statlige og kommunalt ansatte. NAV Moss er et partnerskap mellom Moss kommune og Arbeids- og velferdsetaten region Øst-Viken.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
200-Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet	2 247	2 459	-212	8 296	8 296	0
201-Enhet kultur,aktivitet og mestring	75 052	76 745	-1 692	208 226	211 326	-3 100
203-Enhet barnehage	147 260	149 764	-2 504	428 345	434 345	-6 000
204-Enhet skole	226 310	226 248	62	612 840	612 840	0
205-Enhet barnevern, bolig og inkludering	64 607	71 092	-6 486	208 188	224 188	-16 000
206-Enhet NAV	58 776	68 052	-9 276	166 124	185 124	-19 000
Sum	**574 253**	**594 360**	**-20 108**	**1 632 019**	**1 676 119**	**-44 100**

Kommentar til status økonomi

Kommunalområde kultur, oppvekst og aktivitet melder et merforbruk på 44,1 millioner kroner per 31.12.23.

Økt bosetting av flyktninger fra Ukraina har ført til økte utgifter innenfor flyktningeområdet. Estimerte merutgifter er 7 millioner kroner, hvor 4 millioner kroner er økte introduksjonsstønader og 3 millioner kroner er økte lønns- og administrasjonsutgifter til bosetting og integrering.

Det har vært en sterk økning i utbetalinger av økonomisk sosialhjelp. I løpet av 1. tertial er det utbetalt 10,3 millioner kroner mer enn budsjettert, og 11,8 millioner kroner mer enn samme periode i fjor. De økte utbetalingene skyldes hovedsakelig økt prisnivå i samfunnet samt økt bosetting fra Ukraina. Enhet NAV melder en forventet økning i sosialhjelpsutbetalinger på 17,5 millioner kroner per 31.12.23, i tillegg til en økning i lønnsutgifter på 1,5 millioner kroner knyttet til økt bosetting av ukrainske flyktninger.

Barnevernstjenesten melder et merforbruk på 11 millioner kroner per 31.12.23. Noe av grunnen til dette er en sterk økning i antallet plasseringer i løpet av 1. tertial. Antallet hittil i år er på samme nivå som for hele 2022.

Enhet barnehage melder et merforbruk på 6 millioner kroner grunnet høyere tilskudd til private barnehager enn budsjettert.

Koronavaksineringen av befolkningen følger nasjonale retningslinjer fra folkehelseinstituttet. Estimerte utgifter til dette arbeidet i 2023 er 2,5 millioner kroner.

For at Moss FK skulle kunne spille sine kamper i OBOS-ligaen på Melløs stadion var det en rekke krav til stadionanlegget som måtte innfris fra sesongstart 2023. Estimerte utgifter for avdeling idrett knyttet til dette er 0,5 millioner kroner.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

	Årets budsjett			
Investering	**Rev. bud.**	**Regnskap hiå.**	**Årsprognose**	**Avvik totalprognose**
Diverse investeringer kultur, oppvekst og aktivitet	4 720	338	4 720	0
Forprosjekt nytt krisesenter	300	0	300	0
Ikt-handlingsplan skole	17 600	837	17 600	0
Innlastningsrampe Moss kulturhus	1 500	0	1 500	0
Inventar og møbler til nytt NAV-kontor	734	47	734	0
IT-utstyr til nytt NAV kontor	169	9	169	0
Kunstgress Nøkkeland	17 300	92	17 300	0
Ledskjerm samfunnssalen	1 000	711	1 000	0
Oppgradering Bellevue	7 056	1 611	7 056	0
Oppgradering uteområder Nøkkeland skole	300	0	300	0
Renovering løpedekke Melløs	1 875	570	1 875	0
Tverga - en morsom omvei	1 600	0	1 600	0
Sum	**54 154**	**4 215**	**54 154**	**0**

Statustekst investeringer

Diverse investeringer kultur, oppvekst og aktivitet

Midlene har blitt fordelt til mindre investeringer innenfor skole- og idrettsområdet. Noen av investeringene fra 2022 er rebudsjettert til 2023 og vil avsluttes i løpet av året.

Forprosjekt nytt krisesenter
Det er avsatt penger til å gjøre en mulighetsstudie av å flytte krisesenteret til et ledig kommunalt bygg fordi dagens krisesenter er blitt for lite. Mulighetsstudien er gjennomført, faktura vil mottas i 2023.

Ikt-handlingsplan skole
Investeringer i IKT utstyr ved skolene gjennomføres hovedsakelig frem mot skolestart.

Innlastningsrampe Moss kulturhus
Prosjektet er under planlegging og antas gjennomført innen 15. august.

Inventar og møbler til nytt NAV-kontor
Det er kjøpt inn møbler og inventar til det nye NAV kontoret. NAV er i prosess for å se på bedre løsninger både på kort og lang sikt, i forhold til omgjøring av mottaket. Det kreves et velfungerende mottak som ivaretar sikkerhet og personvern på en bedre måte enn i dag.

IT-utstyr til nytt NAV kontor
Det er kjøpt inn IT-utstyr til det nye NAV kontoret. Diverse leveranser og arbeid gjenstår, blant annet ferdigstillelse av bilde- og lydanlegg 4. etasje. Siste arbeider utføres i 2023.

Kunstgress Nøkkeland
Prosjektet er i henhold til plan og oppstart er planlagt i juni måned.

Ledskjerm samfunnssalen
Prosjektet ferdigstilles innen 1. juni i henhold til plan.

Oppgradering Bellevue
Det er noen forsinkelser i prosjektet grunnet værforhold. Resterende arbeider gjennomføres i juni.

Oppgradering uteområder Nøkkeland skole
Prosjektet er foreløpig ikke igangsatt. Oppstart avventer egen sak vedrørende svømmehall på Nøkkeland.

Rabben, etablering av ny bypark
Rabben opparbeides som en ny bypark på Verket i regi av Höegh Eiendom/Verket Moss AS. Kommunens andel til opparbeidelse av parken er på 25 millioner kroner. Kommunen skal overta parken for drift og vedlikehold når den er ferdigstilt våren 2023. Kommunen betalte 15 millioner kroner i 2022, og resterende 10 millioner kroner utbetales våren/sommeren 2023 når parken står ferdig.

Renovering løpedekke Melløs
Prosjektet er planlagt gjennomført i juni.

Tverga - en morsom omvei
Grusbanen på Åvangen skal opprustes i henhold til tidligere planer. På grunn av manglende fremdrift og kapasitet er prosjektoppstart forskøvet til 2023. Detaljprosjektering vil foretas i løpet av sommeren slik at det kan søkes om spillemidler til ulike nærmiljøelementer høsten 2023. Moss kommune har bevilget til sammen 1,6 millioner kroner og de tidligere medvirkningsprosessene vil bli lagt til grunn i utvikling av banen.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,37 %	6,77 %	9,14 %
Årlig sykefravær 2021	2,73 %	7,01 %	9,74 %
Årlig sykefravær 2022	3,68 %	6,93 %	10,61 %
Årlig sykefravær 2023	3,89 %	8,50 %	12,40 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	5,69 %	8,34 %	14,03 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,89 %	8,50 %	12,40 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet for 1. kvartal var på 12,4 prosent som er nedgang fra samme periode i fjor, da det var på 14,0 prosent. Langtidsfraværet er på samme nivå som i fjor, mens korttidsfraværet har gått ned. Korttidsfraværet 1. kvartal i fjor var i stor grad koronarelatert og det er en ventet utvikling at korttidsfraværet er lavere i år.

Kommunalområdet har 190 registrerte HMS-avvik i første tertial, som er økning fra samme periode i fjor. Over en tredjedel av alle HMS-avvik er knyttet til vold og trusler og kommunalområdet vil ha et større fokus på å forebygge og følge opp vold og trusler mot ansatte. Det er registrert 41 skademeldinger i 1. tertial, hvor halvparten er registrert hos enhet skole.

Enhet kultur, aktivitet og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Enheten skal legge vekt på tidlig innsats samt inkluderende og tilgjengelige tjenester og aktiviteter for alle barn og unge. Målet er koordinerte og sammenhengende tjenester. Enheten skal gjennom et mangfold av kultur-, aktivitets- og idrettstilbud hvor alle har mulighet for å delta, bidra til et inkluderende fellesskap som gir bedre levekår i befolkningen. Enheten skal bidra til samarbeid og samhandling internt og utad, samt utvikle samfunnet rundt både barn, unge, familier og voksne i Moss kommune.

Virksomhet kultur og idrett tilrettelegger og utvikler kultur- og idrettsarenaer slik at Moss er en spennende, inkluderende og mangfoldig kulturkommune for alle. Virksomheten består av en stab og fire avdelinger: Moss kulturhus består av parkteatret og samfunnshuset. Mossebibliotekene består av to avdelinger, Moss og Rygge, og er en møteplass for kultur, informasjon, kunnskap og litteratur. Moss kulturskole gir et bredt tilbud som er forankret i opplæringslovens § 13-6. Avdeling idrett sikrer drift av idrettsanlegg, baner og haller.

Virksomhet forebyggende helse favner bredt og universelt og består av tre avdelinger. Helsestasjon med tre lokasjoner, skolehelsetjenesten og avdeling familieteam. Virksomheten ivaretar tilbud til innbyggerne gjennom svangerskapsomsorgen, via helsestasjon, skolehelsetjeneste for barne- ungdom- og videregående skoler, helsestasjon for ungdom, smittevern og ergo- og fysioterapeuttjenester, samt avdeling Familieteam. I Familieteamet tilbyr vi barselgrupper, åpne barnehager, lavterskel foreldre-støttende tiltak, ulike kurs og gruppetilbud, samt tilbud om samtaler, veiledning og behandling til barn og ungdom med utfordringer knyttet til psykisk helse.

Avdeling aktivitetssentrene består av tre dagsentre; Løvstad, Melløs og Lyngrabben. Avdelingen gir et arbeids- og aktivitetstilbud til mennesker med nedsatt funksjonsevne, og oppfølging av VTA –plasser (varig tilrettelagt arbeid).

Avdeling Samskaping inneholder arbeid knyttet til frivillighet, ulike lavterskel aktiviteter, medvirkningsprosesser, ferieklubb, aktivitetskontakter med nyoppstartet gruppetilbud, ungdomsklubber, instagramkontoen og tilbudet UngiMoss, ung kultur møtes (UKM), samt nyoppstartet ungdomscafé.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	75 052	76 745	-1 692	208 226	211 326	-3 100

Kommentar til status økonomi

Enhet kultur, aktivitet og inkludering melder et merforbruk på 3,1 millioner kroner per 31.12.23.

Koronavaksineringen av befolkningen følger nasjonale retningslinjer fra folkehelseinstituttet. Ved utgangen av april er det påløpt 0,7 millioner kroner til dette. Estimerte utgifter for året er 2,5 millioner kroner. Det vil bli en ny runde med vaksinering til høsten, men foreløpig er det noe usikkert i hvilket omfang.

Åpen barnehage med tilholdssted i Solli skole trenger nye lokaler. For å bevare tilbudet i søndre del av kommunen er det lagt inn en økning i husleie for 2023 på 0,1 millioner kroner til ekstern leie av lokaler. Helårseffekten vil være 0,15 millioner kroner.

Moss fotballklubbs opprykk til OBOS-ligaen har ført til ekstrautgifter for avdeling idrett grunnet nye arenakrav. Ekstra bemanning i forbindelse med forberedelser og kampdager, ekstra undervarme og innkjøp av reservemål er noen av utgiftene som er påløpt. Totale utgifter er estimert til 0,5 millioner kroner i 2023.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode					
Aktivitetskontakter	-400	-400	0	I arbeid	Det er etablert ti ulike gruppetilbud og flere skal snart i gang. Til høsten skal det jobbes videre med å få inn flere personer som har én til én tjeneste inn i gruppe. Dette isolert sett fører til reduserte utgifter, men flere vedtak har ført til at utgiftene totalt sett har økt. Tjenesten hadde våren 2022 en venteliste på nesten 80 vedtak og har nå en venteliste på 20 vedtak.
Opprettelse av fritidsklubb på Halmstad	250	250	0	I arbeid	Overtakelse av klubbens lokaler er 2. mai. Medvirkningsprosess med ungdom er igangsatt.
Sum	**-150**	**-150**	**0**		

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Aktivitetsendringer					
Ferieklubben, flere gratis aktiviteter	200	200	0	I arbeid	Programmet for ferieklubben legges. Dialog mot skoler og andre samarbeidsparter for å finne og kartlegge målgruppen har startet.
Økning legeressurs på smittevernkontoret og helsestasjon	300	300	0	I arbeid	Lege er ansatt og tiltaket iverksatt i henhold til vedtak
Nye vedtak aktivitetssenter-økt behov for bemanning	800	800	0	Ferdig	Grunnet flere vedtak ved aktivitetssentrene er en ny 100% stilling besatt.
Ny helsesykepleier	800	800	0	I arbeid	Helsesykepleierstilling er besatt og tiltaket og gjennomført i henhold til vedtak
Videreutvikle gruppetilbud aktivitetskontakter - flere vedtak	1 000	1 000	0	I arbeid	Flere vedtak har ført til at utgiftene har økt. Tjenesten hadde våren 2022 en venteliste på nesten 80 vedtak og har nå venteliste på 20 vedtak.
Sum	**3 100**	**3 100**	**0**		
Konsekvensjusteringer					
Utredning nytt bibliotek og kulturskole (KST sak 075/22)	2 000	2 000	0	I arbeid	Arbeidet har startet opp. Det er innleid prosjektleder fra Opak.
Sum	**2 000**	**2 000**	**0**		
Nye tiltak					
Ungdomsklubb Høyda	700	700	0	I arbeid	Arbeidet er startet og MKEiendom er i gang med å finne egnede lokaler. Foreløpig er det noe usikkert hvor lang tid denne prosessen vil kunne ta.
Sum	**700**	**700**	**0**		
Sum tiltak	**5 650**	**5 650**	**0**		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,86 %	5,88 %	7,74 %
Årlig sykefravær 2021	1,97 %	5,61 %	7,58 %
Årlig sykefravær 2022	2,82 %	7,90 %	10,72 %
Årlig sykefravær 2023	3,15 %	6,55 %	9,70 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	4,49 %	8,92 %	13,40 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,15 %	6,55 %	9,70 %

Status sykefravær og HMS

Det er en nedgang i både korttids- og langtidsfravær for enheten. I 1. kvartal 2022 var det samlede sykefraværet på 13,4 prosent, mens det i år har vært på 9,7 prosent. Aktivitetssentrene har fortsatt et høyt langtidsfravær og det er etablert regelmessige møter med HR og NAV for å sikre riktig oppfølging og tiltak rundt den enkelte sykemeldte.

Det er registrert 12 HMS-avvik i enheten i 1. tertial, hvor de fleste er vurdert som mindre alvorlig. Det er ønskelig at det blir meldt flere avvik og det jobbes kontinuerlig med fokus på avviksmeldinger. Det er ikke meldt noen skader i 1. tertial.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Det avsettes kr 700.000, - til oppstart av ungdomsklubb i Høyda-området. Midler til drift av ungdomsklubben innarbeides i framtidige økonomiplaner.	Iht. plan	Arbeidet er startet og MKEiendom er i gang med å finne egnede lokaler. Foreløpig er det noe usikkert hvor lang tid denne prosessen vil kunne ta.
Det settes av 50 000 kroner til oppstartarbeid for skatepark på Halmstad. Midlene tildeles Rygge idrettslag.	Ferdig	Det er utbetalt 50 000 kroner til Rygge idrettslag øremerket formålet.
Vi ber om en sak til kommunestyret om fremtidig svømmehall på Nøkkelland.	Iht. plan	Saken skal behandles i hovedutvalget for Kultur, aktivitet og inkludering 8. juni, deretter formannskapet og kommunestyret.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Klimakommunikasjon - fortelle våre klimahistorier	Iht. plan	Enheten har fokus på "håndbok for grønnere arrangementer" kjent for arrangører for arrangører og publikum.
Naturmangfold - vi tar vare på kulturlandskapet	Iht. plan	Enheten fortsetter arbeidet med historiske vandreruter som synnliggjør kulturlandskapets betydning.
Transport - bildelingsordning; en bilpool som kan benyttes av Moss kommunes ansatte i arbeidstiden og av innbyggere utenfor arbeidstiden tas i bruk	Iht. plan	Ansatte oppfordres til å benytte bildelingsordningen når gange eller sykkel ikke er en mulighet.
Transport - Tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (Fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Iht. plan	Mange møter gjennomføres digitalt og ansatte deltar på digitale kurs og konferanser.
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Ansatte oppfordres til å gå og sykle mellom møter og oppdrag i arbeidssammenheng.
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	Ansatte oppfordres til å gå og sykle mellom møter og oppdrag i arbeidssammenheng.

Enhet barnehage

Tjenesteområdebeskrivelse

Barnehagetilbudet i Moss kommune består av 13 kommunale barnehager, en privat familiebarnehage og 22 ordinære private barnehager. Det går 2 170 barn i barnehager i Moss kommune (per 15.12.2022). I tillegg er det tre kommunale åpne barnehager som administreres i enhet kultur, aktivitet og mestring.

Enhet barnehage har tre funksjonsområder - barnehagemyndighet, barnehageeier og avdeling for pedagogisk veiledning og kvalitet (PVK).

Enheten har følgende oppgaver:

- ivareta de lovpålagte oppgavene knyttet til barnehageeierrollen og barnehagemyndighetrollen
- sikre et godt samarbeid med de private aktørene
- sikre likeverdige tjenester uavhengig av bosted, personlig økonomi, etnisk bakgrunn, og den enkeltes livssituasjon
- sikre god kvalitet i barnehagene uavhengig av eierform

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	147 260	149 764	-2 504	428 345	434 345	-6 000

Kommentar til status økonomi

Enhet barnehage melder et merforbruk på 6 millioner kroner per 31.12.23.

Merforbruket skyldes økt tilskudd til private barnehager. Estimert økning i det ordinære driftstilskuddet på 3,5 millioner kroner skyldes blant annet en høyere andel barn under tre år i de private barnehagene. I tillegg er det økte utgifter til tilrettelegging av barnehagetilbud for barn med nedsatt funksjonsevne i private barnehager. Det er flere barn med mer omfattende behov enn tidligere år. Omfanget på enkeltvedtak utgjør en økning på 211,25 timer per uke, noe som gir en merutgift på 2,5 millioner kroner.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode					
Effektivisere organisasjon/administrasjon i enhet barnehage	-2 020	-2 020	0	Ferdig	Enhet barnehage endret lederstruktur og administrativ organisering av barnehageeier-funksjonen i 2021. Tiltaket har hatt effekt på utgiftsnivået per heltidsplass i barnehagene i 2021 og dermed på tilskuddet til de private barnehagene i 2023. Utgifter til ordinært driftstilskudd øker i 2023 på grunn av andre faktorer.
Sum	**-2 020**	**-2 020**	**0**		
Aktivitetsendringer					
Styrket bemanning i pedagogisk veiledning og kvalitet	800	800	0	Ferdig	Det er opprettet en ny stilling for spesialpedagog, stillingen er besatt.
Sum	**800**	**800**	**0**		
Sum tiltak	**-1 220**	**-1 220**	**0**		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	3,80 %	8,58 %	12,37 %
Årlig sykefravær 2021	4,39 %	10,01 %	14,41 %
Årlig sykefravær 2022	5,50 %	10,97 %	16,47 %
Årlig sykefravær 2023	5,84 %	13,03 %	18,87 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	8,16 %	11,37 %	19,53 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	5,84 %	13,03 %	18,87 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet i enhet barnehage er høyt, og ligger på omtrent samme nivå som tilsvarende periode i 2022. Det er en forskyvning fra korttidsfravær til langtidsfravær. Det er et sammensatt årsaksbilde. Arbeidet med økt nærvær krever parallelle tiltak på individ- og system-nivå. Alle barnehager deltar i KS-bransjeprogram "En bra dag på jobb", for økt nærvær. Enhet barnehage samarbeider tett med NAV arbeidslivssenter, Moss kommunes HR-avdeling, og bedriftshelsetjenesten om forebyggende og reparerende tiltak. Enheten arbeider kontinuerlig med tiltak for å redusere belastningen på medarbeidere, og sikre tilstrekkelig kompetanse for å ivareta kvaliteten på tilbudet til barna.

Det er registrert 32 HMS-avvik hittil i 2023. Dette er en en økning sammenlignet med samme periode i 2022, men tilsvarer nivået fra 2021. Av de registrerte HMS-avvikene har seks ført til skade. 23 av de registrerte HMS-avvikene er kategorisert som mindre alvorlige, mens fire er kategorisert som alvorlige. Øvrige er ikke kategorisert. Gjennom 2023 er det arbeidet for en mer lik praksis for kategorisering av alvorlighetsgrad. Enhet barnehage vil fortsette dette arbeidet, og ha fokus på årsaksanalyser.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - redusere matsvinn med 50 %	Iht. plan	De kommunale barnehagene har en vedtatt kvalitetsstandard for måltider i barnehagene. Reduksjon av matsvinn er et eget punkt i henhold til denne standarden. Barnehagene har jobbet med å innarbeide praksis i henhold til standarden. Dette beskrives i barnehagenes årsplaner.
Forbruk og avfall: Levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Klimabudsjettet er gjennomgått med alle ledere. Levetid for telefon, Ipad og pc etterleves.
Klimakommunikasjon: Fortelle våre klimahistorier	Iht. plan	De ansatte i barnehagene forteller foresatte om bærekraftig pedagogisk praksis i den daglige kontakten, gjennom planer og dokumentasjon av arbeidet. Den pedagogiske praksisen danner grunnlaget for barnas forståelse og holdning til alles ansvar for klimavennlige og bærekraftige valg.
Naturmangfold - vi holder naturen fri for forsøpling og forurensning	Iht. plan	Arbeidet med bærekraft og naturmangfold er forankret i rammeplan for barnehager, og er en sentral del av barns aktiviteter i barnehagen. Moss kommune har gode naturopplevelser som en av seks viktige verdier i kvalitetsplan for barnehagene. Alle barnehager er bevisste på hvordan barn

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
		og ansatte opptrer i naturen. Det gjelder både for hvordan man gjennomfører aktiviteter og at man sikrer barn varierte naturopplevelser. Barnehagene deltar i strandryddeaksjoner, og er gjennomløpende opptatt av å ikke etterlate seg avfall når de er på tur, og samle søppel som man finner på veien. Dagens aktiviteter og opplevelser gir barna kunnskap om forurensning og danner grunnlag for at barna senere i livet kan ta bærekraftige valg, og bidra til å redusere forsøpling av naturen.
Naturmangfold - vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Arbeidet med bærekraft og naturmangfold er forankret i rammeplan for barnehager, og er en sentral del av barns aktiviteter i barnehagen. Moss kommune har gode naturopplevelser som en av seks viktige verdier i kvalitetsplan for barnehagene. Alle barnehager er bevisste på hvordan barn og ansatte opptrer i naturen. Det gjelder både for hvordan man gjennomfører aktiviteter og at man sikrer barn varierte naturopplevelser. Barnehagene gjennomfører turer til ulike biotoper (ferskvann, saltvann, skog) til ulike årstider. Dagens aktiviteter og opplevelser gir barna kunnskap om artsmangfold og danner grunnlag for at barna senere i livet kan ta bærekraftige valg, og verne om naturmangfoldet.
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Alle ledere i enheten er bevisste på å oppfordre medarbeidere, og foresatte til å gå, bruke sykkel eller kollektivt. Det etterstrebes å gi rammer som gjør at tid ikke er til hinder for at ansatte kan gå eller sykle for å delta i møter eller lignende.
Transport - kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Enhet barnehage gjennomfører høy andel møter digitalt. Alle ledere i enheten er bevisste på å oppfordre medarbeidere, og foresatte til å gå, bruke sykkel eller kollektivt.
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	Alle ledere i enheten er bevisste på å oppfordre medarbeidere, og foresatte til å gå, bruke sykkel eller kollektivt. Det etterstrebes å gi rammer som gjør at tid ikke er til hinder for at ansatte kan gå eller sykle for å delta i møter eller lignende.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (Fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Iht. plan	Enhet barnehage gjennomfører høy andel møter digitalt. Ansatte som må bruke bil i forbindelse med tjenesteoppdrag benytter seg i stor grad av kommunens bilpark. Når flere ansatte skal samme sted, og man ikke kan benytte kollektiv transport, kjører man i samme bil.

Enhet skole

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet skole har ansvaret for:

- en effektiv drift av skolene innenfor gitte lovfestede og kommunale føringer som sørger for et godt og likeverdig tilbud til kommunens elever
- at alle elever møter et inkluderende og helsefremmende læringsmiljø med kompetente pedagoger slik at elevene får tatt ut sitt læringspotensial

- å ivareta tidlig innsats og sikre sømløse overganger mellom barnehage, skole og videregående skole
- å se hele lærings- og oppvekstløpet under ett
- å sikre god kvalitet i samhandling og samarbeid med andre instanser
- å ha en pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) som ivaretar individ- og systemhenvisninger i henhold til regelverket

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	226 310	226 248	62	612 840	612 840	0

Kommentar til status økonomi

Enhet skole melder balanse per 31.12.23.

Det har i løpet av årets fire første måneder vært en økning i utgifter til barn bosatt i Moss som går på skole i andre kommuner og på private skoler. Denne økningen antas å kunne tas innenfor enhetens ramme da det forventes mindreforbruk på enkelte poster.

Skolene totalt sett melder balanse. Det er stor variasjon mellom skolene når det gjelder økonomi. Ved enkelte skoler er det en økning i vedtak til barn med store behov som resulterer i behov for ekstra ressurser. Ved andre skoler forventes det et mindreforbruk i løpet av året.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode					
LOS-stillinger - videreføring av tilbud med miljøterapeuter i 5 ungdomsskoler - statlig tilskudd opphører	2 000	2 000	0	Ferdig	Alle ungdomsskolene har innført tiltaket.
Sum	**2 000**	**2 000**	**0**		
Aktivitetsendringer					
Redusert antall plasseringer av elever i andre kommuner	-1 000	0	-1 000	I arbeid	Det har i 1. tertial vært en negativ utvikling i forhold til budsjett. Moss kommune har vært nødt til å plassere barn i større grad enn forutsatt. Elevene har i de fleste tilfeller store vedtak om spesialundervisning. I tillegg har elever i private skoler fått større vedtak om spesialundervisning enn forventet. Avviket forventes å kunne dekkes inn for rammen til enhet skole.
Økt antall nyankomne flyktninger	1 600	1 600	0	I arbeid	Det kommer jevnlig nye flyktninger og asylsøkere til skolene i Moss.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Økt bemanning PPT	1 800	1 800	0	Ferdig	Bemanningen er økt i PPT. Det har vært en økning i sakkyndige vurderinger, noe som medfører bekymring for slitasje blant ansatte.
Økt grunnbemanning som følge av økt elevtall	2 800	2 800	0	I arbeid	Arbeidet med å øke bemanningen i skolene er i gangsatt.
Ukrainske flyktninger i skolen	3 200	3 200	0	I arbeid	Det kommer jevnlig nye flyktninger og asylsøkere til skolene i Moss.Blant annet har Globus fått økt bemanning. Ressursene er fordelt ut til hver enkelt skole.
Økte vedtak om spesialundervisning og behov for tilrettelagt undervisning	5 800	5 800	0	I arbeid	Det har i løpet av 1. tertial vært en økning i antall vedtak om spesialundervisning. Ressursene er fordelt til skolene som bemanner opp.
Sum	**14 200**	**15 200**	**-1 000**		
Sum tiltak	**16 200**	**17 200**	**-1 000**		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,16 %	6,00 %	8,16 %
Årlig sykefravær 2021	2,62 %	6,45 %	9,07 %
Årlig sykefravær 2022	3,58 %	5,17 %	8,75 %
Årlig sykefravær 2023	3,65 %	6,84 %	10,49 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	5,76 %	7,16 %	12,92 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,65 %	6,84 %	10,49 %

Status sykefravær og HMS

Sykefravær

Sykefraværet for hele enhet skole var i 1.kvartal 2023 på 10,5 prosent, noe som er lavere enn i 2022 hvor det var 12,9 prosent. Dette er positivt, men oppfattes fortsatt av skolene som et høyt sykefravær sammenlignet med før pandemien. Skoler og avdelinger med høyt langtidsfravær har sammen med HR-avdelingen i kommunen gjennomført gode prosesser for å redusere dette fraværet.

HMS-avvik

	2022	1.tertial 2023
HMS-avvik	208	99
Skademeldinger	19	21

Det har vært en økende tendens i HMS-avvik fra 2022 til 1.tertial i 2023. Dette betyr at arbeidet med kvalitetsutvikling på avviksrapportering må fortsette. De fire vanligste avvikskategoriene hittil i år er:

1. Vold og trusler

2. Materiell og utstyr/feil og mangler- (mange avvik på ventilasjon på noen få skoler)

3. Ansatt skade - fysisk og psykisk skade

4. Ulykke og nestenulykke

Det er fortsatt en del feilrapportering, men det synes å ha blitt noe forbedring i rapporteringene. Det har vært en økning i antall skademeldinger i 1.tertial 2023 i forhold til i 2022.

Særskilte fokusområder for forebygging av HMS-avvik og skader:

- Noen skoler gjennomførte opplæring i personalet for å redusere voldshendelser, og for å lære om konfliktreduserende adferd
- Det ble satt inn tiltak og opplæring/veiledning på skoler ved behov
- Administrativ skoleeier har hatt fokus på å videreformidle og dele praksisfortellinger om gode lokale tiltak for å bedre de ansattes psykososiale arbeidsmiljø. Dette er tiltak som har vært igangsatt for å øke trivsel og trygghet, samt å øke nærværet i avdelinger og virksomheter
- Resultater fra medarbeiderundersøkelsen har blitt fulgt opp med tiltak i de enkelte virksomheter, avdeling PPT og på administrativt skoleeiernivå.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Iht. plan	Skolene er miljøbevisste virksomheter og fokuserer kontinuerlig på forbedringsarbeid for å redusere forbruk. Gjenbruk og avfallssortering står sentralt i arbeidet.
Forbruk og avfall - redusere matsvinn med 50 %	Iht. plan	SFO og skoler med kantine fokuserer på å redusere matsvinn, og har gode rutiner for dette. Arbeidet er en kontinuerlig prosess. I faget mat og helse er dette et tema gjennom hele året.
Naturmangfold - vi holder naturen fri for forsøpling og forurensning	Iht. plan	Temaet er hjemlet i opplæringsloven. Skolene er aktive i strandrydding og andre aktiviteter for å nå målet.
Naturmangfold - vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Mosseskolen arbeider kontinuerlig med målet. Dette er hjemlet i opplæringsloven, og skolene har fokus på målet.
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Nærskoleprinsippet er gjeldende i Moss. En av grunnene til dette er at elever skal kunne gå eller sykle til skolen. Det arbeides kontinuerlig med å få elever og ansatte til å sykle eller gå til skolen.
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	Nærskoleprinsippet er gjeldende i Moss. En av grunnene til dette er at elever skal kunne gå eller sykle til skolen. Det arbeides kontinuerlig med å få elever og ansatte til å sykle eller gå til skolen.

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Iht. plan	Det er en forventning om at ansatte i enhet skole skal sykle, gå eller ta kollektivt når de beveger seg internt i kommunene eller er på tjenestereise. Møter og samlinger gjennomføres digitalt der det er hensiktsmessig.

Enhet barnevern, bolig og inkludering

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet barnevern, bolig og inkludering er delt inn i fem avdelinger og en virksomhet som har ansvar for hvert sitt fagområde: boligsosial avdeling, voksenopplæring, flyktningtjeneste, avdeling for enslige mindreårige flyktninger og krisesenter i tillegg til barneverntjenesten. Målet med å samle disse fagfeltene er å styrke helhetsperspektivet på familiene, og å gi mer oppmerksomhet til arbeid med sosioøkonomiske forhold. Enheten skal bidra til å nå mange av kommunens målsettinger for utvikling på levekårsområdet.

Enheten omfatter blant annet følgende oppgaver:

- boligsosialt arbeid, herunder planer og utvikling på området
- tildeling av kommunalt disponerte boliger, saksbehandling, depositumsgaranti
- saksbehandling av husbankens økonomiske virkemidler (startlån, etablering, tilpasning, utredning, prosjektering og bostøtte)
- "Housing first" og bo-oppfølging for brukere med rus- og eller psykiske utfordringer
- Miljøvaktmester er en ny tjeneste fra 1. september i 2022. Det er en ambulerende tjeneste som oppsøker beboere med utfordringer i hverdagen og hjelper til med praktiske oppgaver som er vanlig å utføre i alle hjem.
- opplæring i norsk og samfunnskunnskap etter introduksjonsloven
- grunnskoleopplæring for voksne og realkompetansevurdering på grunnskolens område
- kombinasjonsklasser på Malakoff videregående skole i samarbeid med Viken fylkeskommune
- logopedi for voksne
- integreringsarbeid, herunder planer og utvikling på området
- bosetting, råd og veiledning av flyktninger, introduksjonsprogram og tolketjeneste
- bosetting, botilbud og oppfølging av enslige mindreårige flyktninger
- krisesentertjenester, herunder botilbud, dagsamtaler, regionens kompetansesenter om vold i nære relasjoner, utviklingsarbeid og planer på området.

Barnverntjenestens oppgaver er:

- å behandle og vurdere bekymringsmeldinger
- å gjennomføre undersøkelser av barns omsorgssituasjon
- å iverksette hjelpetiltak for barn i og utenfor familie
- oppfølging av frivillige plasseringer for barn eller ungdom
- gjennomføring av rettsbehandlinger i forhold til tvangsvedtak /omsorgsovertakelse
- tilsynsordning for barn som er plassert i Moss kommune
- ettervern under samtykke av barn mellom 18 og 25 år
- akuttberedskapsordning og vakttelefonordning i samarbeid med Råde og Våler

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	64 607	71 092	-6 486	208 188	224 188	-16 000

Kommentar til status økonomi

Enhet barnevern, bolig og inkludering melder et merforbruk på 16 millioner kroner per 31.12.23.

Merforbruket skyldes økt aktivitet i barneverntjenesten, samt tiltak i forbindelse med bosetting av flyktninger fra Ukraina.

Det er forventet et merforbruk i forbindelse med bosettinger av ukrainske flyktninger på 7 millioner kroner i 2023. 4 millioner kroner er økt introduksjonsstønad og 3 millioner kroner er økte lønns- og administrasjonsutgifter til bosetting og integrering. Merforbruket er høyere enn tidligere antatt da flere ukrainere nå får forlenget periode i introduksjonsprogrammet fordi de ikke oppnår tiltrengt nivå i norsk på seks måneder. Grunnet et mindreforbruk ved andre avdelinger meldes det et netto merforbruk på 5 millioner kroner innenfor bolig og inkludering.

Barneverntjenesten forventer et merforbruk på 11 millioner kroner per 31.12.23. Det har vært en sterk økning i antallet plasseringer i løpet av 1. tertial. Antallet hittil i år er på samme nivå som for hele 2022.

Det har vært en økning i klienter under ettervern som gis støtte til bolig og livsopphold. Bolig- og livsoppholdsutgiftene øker som følge av den generelle kostnadsøkningen i samfunnet. Det er behov for å tydeliggjøre retningslinjene for slik økonomisk støtte i barneverntjenesten. Dette vil bli gjennomgått de neste månedene for å hindre urimelig merforbruk.

Det er krevende å rekruttere nye fosterhjem og lønnsutgiftene til fosterhjem økte markant gjennom høsten 2022. Dette har fortsatt inn i 2023 og skyldes i hovedsak nye inngåtte avtaler med frikjøpte fosterhjem.

Grunnet sykefravær har man vært nødt til å leie inn konsulenter til å ta noe av saksmengden i tjenesten.

Ventelister for veiledning, som følge av få tiltaksarbeidere i barneverntjenesten, har ført til kjøp av tiltak fra eksterne leverandører. Noen av disse er svært kostnadskrevende, og det jobbes med å finne andre løsninger i tiden fremover.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Aktivitetsendringer					
Reduksjon introduksjonsstønad - færre ordinære bosettinger	-1 400	-1 400	0	I arbeid	Introduksjonsstønaden til andre flyktninger enn ukrainere går ned som følge av lavere bosetting av andre grupper.

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Introduksjonsstønad for flyktninger fra Ukraina	5 000	9 000	-4 000	I arbeid	Det er avsatt 5 millioner kroner til introduksjonsstønad til bosatte ukrainske flyktninger fra i fjor. Det er behov for å avsette ytterligere 4 millioner kroner for introduksjonsstønad til bosatte i år.
Sum	**3 600**	**7 600**	**-4 000**		
Nye tiltak					
Nye fagkonsulentstillinger	3 400	3 400	0	I arbeid	Fagkonsulentene er akkurat tilsatt. Forventet effekt i løpet av høsten når de er i arbeid er kvalitetsheving av saksarbeidet, og økonomisk innsparing med hensyn til valg av tiltak.
Sum	**3 400**	**3 400**	**0**		
Sum tiltak	**7 000**	**11 000**	**-4 000**		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,22 %	7,70 %	9,92 %
Årlig sykefravær 2021	1,81 %	6,82 %	8,62 %
Årlig sykefravær 2022	2,89 %	7,93 %	10,82 %
Årlig sykefravær 2023	3,37 %	10,55 %	13,92 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	3,94 %	7,23 %	11,17 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,37 %	10,55 %	13,92 %

Status sykefravær og HMS

Sykefravær

Sykefraværet i enheten er per 1. kvartal høyt. Det er særlig langtidsfraværet som ligger over normalen. I barneverntjenesten er det langtidsfravær i flere lederposisjoner, og dette fører til et økt press i tjenesten. Sykefraværet var høyest i årets to første måneder, og er nå på vei ned, men det er fremdeles utfordrende med et høyt arbeidspress knyttet til utviklingsarbeid og saksproduksjon parallelt. Sykefraværet i de øvrige tjenestene er lavere enn på samme tid i fjor, med unntak av botiltak for enslige mindreårige og i voksenopplæringen. Det er ikke registrert at sykefraværet har sammenheng med arbeidet, og det drives sykefraværsoppfølging i henhold til retningslinjer, samt at det tilbys tilrettelegginger i så stor utstrekning som er mulig.

HMS

Det er tjenestekvalitet som er største avvikskategori i enheten, og det jobbes stadig med å forbedre registreringen. Det gjennomføres opplæring i avviksregistrering årlig, og avvik er tema i medbestemmelsesmøtene hver måned. Det er registrert vesentlig færre avvik 1. tertial i år enn i fjor, det er usikkert om det skyldes dårligere oppmerksomhet på registrering. Når det gjelder avvik og skade er det vold og trusler som er hovedkategori, og det følger i stor grad av arbeidets art. Oppfølging av ansatte etter hendelser vektlegges, men enkelthendelser kan likevel være svært belastende.

	1. tertial 2022	1. tertial 2023
Forbedringsforslag og gode ideer	0	3
HMS avvik og skade	15	8
Personvern og informasjonssikkerhet	0	1
Tjenestekvalitet avvik	48	21
Uønsket hendelse	2	10
Totalt	65	43

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Arbeidet med å rullere kommunens Integreringsplan skal starte i 2023.	Ikke startet	Integreringsplan ble tatt ut av kommunens planstrategi da denne ble vedtatt. Moss kommune har per i dag ikke en integreringsplan som kan rulleres. Det vil utarbeides en sak til politisk behandling vedrørende dette temaet i løpet av året.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Iht. plan	Det er utfordrende å måle, men planer for reduksjon følges.
Forbruk og avfall - redusere matsvinn med 50%	Forsinket	Stor reduksjon av matsvinn ble gjennomført i 2022. Det er nå vanskeligere å fortsatt redusere like mye.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Iht. plan	Følges opp i henhold til plan. Stor overgang til digitale møter og kurs.

Enhet NAV

Tjenesteområdebeskrivelse

NAV Moss er et partnerskap mellom Moss kommune og Arbeids- og velferdsetaten region Øst-Viken. Enhet NAV er organisert i åtte ulike avdelinger hvorav seks av disse er tverrfaglige oppfølgingsavdelinger. En av oppfølgingsavdelingene er dedikert unge, i aldersgruppen 18-29 år. De øvrige avdelingene har oppfølging av innbyggere fra og med 30 år.

I tillegg til oppfølgingsavdelingene har NAV to kontorovergripende avdelinger; Inkluderingsavdeling med jobbspesialister og metodeveiledere som arbeider etter en metode kalt «Supported Employment», og egne markedskontaker som jobber ut mot arbeidsmarkedet. Utviklingsavdeling har sin hovedfunksjon å støtte opp under drift og utviklingsarbeid på tvers av avdelinger.

NAV- kontorets tverrfaglige organisering bygger opp under inkluderingstankegangen som en avgjørende suksessnøkkel for nå overordnet hovedmål om *«Å redusere utenforskap med særlig fokus på prioriterte grupper» - ungdom, barnefamilier og personer med innvandrerbakgrunn.* NAV skal sammen med øvrige enheter i kommunen blant annet bidra til sikre gode overganger for barn og unge, og samordnet oppfølging av helhetlige behov for familien.

Å møte mennesker er NAV sin kjernevirksomhet» med «kommunikasjon og samhandling som sentral nøkkelkompetanse».

NAV skal i fellesskap bidra til deltagelse for alle, like muligheter og varig endring av rotårsakene til utenforskap, med følgende tre hovedstrategier med fire satsingsområder:

Hovedstrategier

• *NAV Moss skal være en inkluderende og kompetent pådriver for helhetlig og tverrfaglig brukeroppfølging*

• *Hovedfokus skal være å forebygge sosial arv og utenforskap gjennom arbeidsrettet brukeroppfølging*

• *Vi skal jobbe systematisk med kompetansearbeid*

Satsingsområder

Strategisk tenking, innovasjon og kontinuerlig forbedring - Høy innovasjonsevne krever høy grad av psykologisk trygghet og et ytringsklima hvor alle bidrar til gode refleksjoner, utviklings- og forbedringsprosesser.

Rollen som samfunnsaktør og nettverksbygger- I rollen som samfunnsaktør og nettverksbygger er det helt avgjørende å mobilisere den kollektive kraften for inkluderingsarbeidet i og utenfor organisasjonen.

Medarbeiderutvikling- Medarbeideres kompetanse og motivasjon for oppgavene er organisasjonens viktigste ressurs for måloppnåelse.

Lederutvikling - Ledere ved NAV Moss har et individuelt og felles ansvar for å sikre høy grad av psykologisk trygghet i organisasjonen, slik at våre prestasjoner bidrar til at strategier virkeliggjøres og mål nås.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	58 776	68 052	-9 276	166 124	185 124	-19 000

Kommentar til status økonomi

Enhet NAV melder et merforbruk på 19 millioner kroner per 31.12.23.

Merforbruket skyldes økte utbetalinger til økonomisk sosialhjelp. I løpet av 1. tertial ble det utbetalt totalt 45 millioner kroner, noe som er 10,3 millioner kroner over budsjett og 11,8 millioner kroner høyere enn samme periode i fjor.

Utbetalinger av økonomisk sosialhjelp til ukrainske flyktninger var per 1. tertial 4,8 millioner kroner, noe som er 3,5 millioner over budsjett. NAV forventer at prognosen for 2023 for denne målgruppen vil være 12 millioner kroner. Dette utgjør et merforbruk på 8 millioner kroner i forhold til budsjett. For at denne prognosen skal holde, forutsetter det tverrfaglig og arbeidsrettet oppfølging slik at flere blir selvforsørget gjennom introduksjonsstønad eller arbeid. NAV har allerede fire årsverk som jobber direkte med dette. Utgifter til disse tas innenfor budsjettrammen. Det kreves imidlertid flere ressurser og enhet NAV vil derfor ansette i to nye stillinger som skal jobbe direkte med denne målgruppen. Merutgifter til dette er estimert til 1,5 millioner kroner.

Økte strøm- og matvarepriser vil påvirke behovet for økonomisk sosialhjelp utover i året. Det samme gjelder behovet for, og tilgang til, egnet nødbolig. Prisvekst på strøm, bruk av nødbolig og krisehjelp er estimert til å gi et merforbruk på 8,5 millioner kroner i 2023. I revidert nasjonalbudsjett ble det lagt inn forslag om ekstraordinær prisjustering av sosialhjelpssatsene fra og med 1. juli 2023. Økte utbetalinger som følge av dette er estimert til 1 million kroner. Denne prognosen er usikker.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Aktivitetsendringer					
Ekstraordinær flyktningesituasjon fra Ukraina	4 000	12 000	-8 000	I arbeid	Moss kommune bosatte 189 flyktinger fra Ukraina i 2022, og i 2023 er kvoten på totalt 250. Flyktningene er i behov av økonomisk sosialhjelp til etablering i påvente av introduksjonsstønad i tillegg til supplering når inntekter ikke strekker til.I løpet av 1. tertial er det totalt utbetalt 4,8 millioner kroner til ukrainske flyktinger. Årsprognosen forventes å ligge på omtrent 12 millioner kroner. Prognosen forutsetter at NAV og andre enheter i kommunen klarer å jobbe tverrfaglig, arbeidsrettet og med tidlig innsats mot målgruppen, slik at flere blir selvforsørget gjennom introduksjonsstønad eller arbeid.
Sum	**4 000**	**12 000**	**-8 000**		
Konsekvensjusteringer					
Økonomisk sosialhjelp - prisvekst, nødbolig og krisehjelp	5 000	14 500	-9 500	I arbeid	Prisvekst generelt på mat og husleie, samt økte strømutgifter, har ført til at flere er i behov av hjelp fra NAV

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
					for å dekke utgiftene. I tillegg har kommunen begrenset tilgang til midlertidig bolig, spesielt for barnefamilier og innbyggere med sammensatte helseutfordringer. Ofte er NAV sin eneste mulighet å innlosjere på hotell eller lignende dyre alternativer. Flere brukere står på venteliste til kommunal bolig over lengre tid. Behovet for krisehjelp er også økende og som følge av dette forventer NAV et merforbruk i utbetaling av økonomisk sosialhjelp på 8,5 millioner kroner.
Sum	**5 000**	**14 500**	**-9 500**		
Sum tiltak	**9 000**	**26 500**	**-17 500**		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,27 %	9,22 %	10,49 %
Årlig sykefravær 2021	1,71 %	6,69 %	8,39 %
Årlig sykefravær 2022	2,31 %	7,73 %	10,04 %
Årlig sykefravær 2023	2,61 %	11,92 %	14,53 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	3,06 %	11,34 %	14,40 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	2,61 %	11,92 %	14,53 %

Status sykefravær og HMS

Sykefravær

Sykefravær NAV stat - snitt 2023 per mars 14,9 prosent

Sykefravær NAV kommune - snitt 2023 per mars 14,5 prosent

Sykefravær NAV totalt (stat og kommune) - snitt 2023 per mars 14,7 prosent

Sykefraværet de tre første månedene av året ligger høyt på 14,7 prosent i snitt for hele kontoret. Snitt samme perioden i 2022 var 14,5 prosent.

- Årsak til fravær er i liten grad oppgitt som direkte relatert til forhold på arbeidsplassen
- Flere ansatte står i en ekstrem arbeidsbelastning i forhold til økt arbeidsmengde grunnet økning av antall saker inn til kontoret. Flere av sakene er komplekse og sammensatte.
- Forutsigbarhet av fravær er avgjørende for å kunne rekruttere inn i forhold til sykefravær

Fravær og tiltak (stat og kommune)

- Rekrutteringsprosess pågår. Oppstart fortløpende.
- Bruk av overtid, ekstraressurser på timeavtaler og kjøp av konsulenttjenester (SOFAK).
- Løpende vurdering av ressursfordeling internt
- Avvik - følges opp fortløpende også opp mot fravær og fare for økt fravær
- HR har regelmessig gjennomgang av sykefravær i avdelingen med den enkelte leder

- Ny arena HR og ledergruppen iverksettes fra mai 2023 - forebygging av fravær og oppfølging ved fravær og prioriterte "grupper" (langvarig-, tilbakevendende- og hyppig korttidsfravær)
- Handlingsplan "nærvær 2023" - forankringsarbeid av tiltak pågår
- Spørreundersøkelse "partssamarbeidet i nærværsarbeidet" er gjennomført av NAV Arbeidslivssenter. Resultater viser at kontoret har et godt klima for partssamarbeidet og har bidratt til å identifisere bevaring- og forbedringspunkter som vi skal jobbe videre med (tiltak i handlingsplan).

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Den statlige økningen i bostøtte skal holdes utenfor beregningsgrunnlaget for sosialhjelpsutbetalinger i hele økonomiplanperioden.	Ikke startet	Anbefales at vedtaket ikke iverksettes. En praksis der strømstøtte fra Husbanken holdes utenfor utmålingen av sosialhjelp vil gi urimelige utslag. Samtidig vil den stride imot sosialtjenestelovens bestemmelser om individuelle vurderinger og lovens subsidiære karakter. Å holde strømstøtten utenfor utmålingen av sosialhjelp vil gi utilsiktede konsekvenser med hensyn til følgende viktige prinsipper i sosialtjenesteloven: • Individuell vurdering • Lovens subsidiære karakter • Likebehandlingsprinsippet Det er prognostisert en kostnad for perioden fra januar til mai på 3,6 millioner kroner. Helårseffekten på prognosen vil påvirkes av hva den ekstra bostøtten til strøm blir videre fremover i 2023.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Iht. plan	NAV Moss følger NAV sin virksomhetsstatregi og kommunens virksomhetsstrategi i forhold til bruk av digitale løsninger. Digitale løsninger er med på å redusere bruk av forbruksmateriell.
Transport - fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Tre elbiler er i bruk i tjenesten.
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	NAV-bygget er lokalisert sentralt, innbyggere og ansatte i nærområdet kan gå til NAV.
Transport - kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	NAV kontoret er lokalisert rett ved bussholdeplassen i Moss sentrum. Dette gir innbyggerne gode muligheter til å benytte buss som fremkomstmiddel til NAV kontoret.

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	Det er tilrettelagt for at NAV ansatte kan benytte el-sykler til bruk i tjenesten. NAV har tre el-sykler med egen parkering, hjelmer og lås. Det finnes egne Outlook kalendere for booking av el-sykler. I tillegg er det egen parkering for private sykler som ansatte kan benytte for sykling til og fra jobb. NAV deltar i Sykle til jobbe aksjonen for å motivere ansatte til å være mere aktive og deriblant sykle eller gå til jobb. Moss kommunes leasingavtale for el-sykler for ansatte er blitt informert om intern.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (Fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Iht. plan	Målet er at innbyggerne og bedrifter skal møte helhetlige tjenester på tvers av NAV, helsesektoren og kommunesektoren. Digitale løsninger benyttes der det er hensiktsmessig. NAV kontoret er tilrettelagt for at møter med ansatte og samarbeidspartnere kan gjennomføres på Teams. I tillegg har ansatte mulighet for å kunne jobbe fra hjemmekontor to dager i uken. Begge deler reduser reiser og transportutslipp.

Kommunalområde helse og mestring

Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenestene som ytes innen kommunalområde helse og mestring er fortrinnsvis hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven. Loven er en pliktlov som pålegger kommunen å sørge for nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester til alle som trenger det. Andre sentrale lover er pasient og brukerrettighetsloven og helsepersonelloven. Kommunalområdet er organisert i fire enheter:

- enhet hjemmetjenester
- enhet sykehjem og omsorgsboliger
- enhet helsehus
- enhet samhandling

Tjenestene som ytes fra hjemmetjenesten omfatter hjemmesykepleie, praktisk bistand, psykisk helse- og rustjenester og miljøarbeid. I tillegg til ordinære hjemmetjenester ytes det tjenester i samlokaliserte boliger for personer med utviklingshemming og personer med rus- og/eller psykiske lidelser.

Enhet sykehjem og omsorgsboliger drifter tre sykehjem og seks samlokaliserte omsorgsboliger i tillegg til storkjøkken og aktivitetssentra.

Enhet helsehus består av Peer Gynt helsehus, sykehjemslegene, fysio- og ergoterapi, ulike spesialiserte team, Sørtun avlastning og legevakten.

Enhet samhandling fatter vedtak på tjenester og har ansvaret for kjøp av tjenester som BPA (brukerstyrt personlig assistanse), avlastning i hjemmet og enkelte heldøgnsplasser.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
300-Kommunalområde helse og mestring	2 966	1 927	1 038	13 543	12 743	800
301-Enhet helsehus	68 757	78 227	-9 470	186 505	202 395	-15 890
302-Enhet samhandling	79 331	89 079	-9 748	130 169	152 169	-22 000
303-Enhet sykehjem og omsorgsboliger	147 624	160 327	-12 703	427 846	452 202	-24 356
304-Enhet hjemmetjenester	194 240	194 996	-756	560 219	560 219	0
Sum	**492 918**	**524 556**	**-31 638**	**1 318 282**	**1 379 728**	**-61 446**

Kommentar til status økonomi

Kommunalområdet melder om et samlet merforbruk på 61,4 millioner kroner per 31.12.23.

Merforbruket skyldes først og fremst økte behov og økte rekrutteringsutfordringer.

Kommunen har ikke tilstrekkelig kapasitet til å dekke behovene for døgntjenester til ressurskrevende brukere og avlastningstilbud for barn. Utgiftene til slike tjenestekjøp ligger an til å utgjøre 14 millioner kroner mer enn budsjettet i inneværende år. Mange pårørende ivaretar omfattende omsorgsoppgaver for sine, og utgiftene til omsorgsstønad ligger an til et merforbruk på 3 millioner kroner. Videre har

antallet overliggere i sykehus økt betydelig gjennom det siste halvåret, og utgiften ligger an til et merforbruk på 1 million kroner.

Ressurskrevende brukere innen kommunens egne tjenester, bruken av dobbeltrom og rekrutteringsutfordringer medfører et prognostisert merforbruk på ca. 34 millioner kroner. Avdelingene har både behov for mer personell for å bemanne rundt ekstra ressurskrevende brukere, og for å bemanne dobbeltrommene. Personell leies inn via avdelingenes egne tilkallingsvikarer, men det har også vært nødvendig å benytte både overtid og bemanningsbyråer. Som orientert om i formannskapets møte 25.04.23, opprettes det nå 11 faste stillinger til å bemanne dobbeltrommene slik at det ikke lenger skal være nødvendig å benytte slike kostbare løsninger. Utgiftene til disse stillingene er tatt med i prognosen. Tiltaket representerer en fremskynding av kapasitetsøkningen som kommer når Grindvold omsorgsboliger er på plass våren 2024.

Mat og service melder et prognostisert merforbruk på 2 millioner kroner.

Andre merutgifter relateres til legetjenestene. Legevakten har ved en feil vært underbudsjettert da nye tiltak kun var lagt inn med halvårseffekt. Utfordringer med rekruttering til fastlegeordningen har medført at kommunen har måttet benytte bemanningsbyrå for å dekke vikarer inn i ledige hjemler.

Innen kommunalområdet vil det gjennom neste tertial bli gjennomført en analyse rundt hva som ellers kan ligge til grunn for utgiftsøkningene man har sett gjennom de siste årene. Erfaringsmessig finner man at nye pasientgrupper har kommet til, med behov av en annen karakter og i et annet omfang enn tidligere. Den demografiske utviklingen gjør også at behovene for tjenester i både hjem og institusjon, øker. En nærmere analyse av disse forholdene vil skape en større forståelse og forutsigbarhet rundt den økonomiske utviklingen og behovene man ser for forebygging og ulike omstillingstiltak.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

	Årets budsjett			
Investering	**Rev. bud.**	**Regnskap hiå.**	**Årsprognose**	**Avvik totalprognose**
Avlastningsbolig for barn	2 500	0	2 500	0
Enebolig helse og mestring	7 000	0	7 000	0
HM - Oppgradering bygg og utstyr	11 470	1 160	11 470	0
Inventar rus og psykisk helse	1 125	0	1 125	0
Investeringer Helse og Mestring	21 186	2 710	21 186	0
Nødaggregat Grindvold	6 250	0	6 250	0
Nødaggregat omsorgsboliger	3 750	0	3 750	0
Samlokaliserte boliger	2 500	0	2 500	0
Velferdsteknologi HM	5 000	0	5 000	0
Sum	**60 781**	**3 871**	**60 781**	**0**

Statustekst investeringer

Avlastningsbolig for barn
Igangsatt mulighetsstudie.

Enebolig helse og mestring
Opprinnelig plan om kjøp av enebolig faller bort, men det vil være behov for tilpasning/ombygging av et eksisterende bygg. Kommer nærmere tilbake til nedjustert prognose i 2. tertial.

HM - Oppgradering bygg og utstyr
På grunn av endrede behov, er det behov for ombygging og tilbygg til flere av de kommunale byggene innenfor helse og mestring. Dette gjelder både for funksjonelle boliger som svarer til dagens krav for brukere med omfattende hjelpebehov og ivaretakelse av helse, miljø og sikkerhet for ansatte. I dette ligger det også oppgradering av hjelpemidler og annet utstyr i tilknytting til byggene. Midlene er fordelt på enhetene og arbeidet er igangsatt.

Inventar rus og psykisk helse
Nåværende kontorbygg er en del av prosjektet "fremtidens kontorarbeidsplasser i kommunens administrasjonsbygg". Videre bruk av midlene vil avhenge av resultatet fra dette prosjektet.

Investeringer Helse og Mestring
Arbeidet med installasjon av sykesignalanlegg er igangsatt i flere av omsorgsboligene. Erfaringen fra 2022 tilsier at installering og tilpasning av bygg tar noe lengre tid enn opprinnelig planlagt, og det er derfor mulig at noe av arbeidet vil pågå utover i 2024. Det rapporteres nærmere om dette i 2. tertial.

Nødaggregat Grindvold
I prosess

Nødaggregat omsorgsboliger
I prosess

Samlokaliserte boliger
Foreløpig ikke igangsatt mulighetsstudie.

Velferdsteknologi HM
Prosessen er i gang, og de første låsene vil monteres rett over sommeren.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	3,67 %	9,71 %	13,38 %
Årlig sykefravær 2021	3,92 %	8,71 %	12,62 %
Årlig sykefravær 2022	4,29 %	9,77 %	14,06 %
Årlig sykefravær 2023	4,12 %	11,38 %	15,50 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	5,74 %	10,33 %	16,08 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	4,12 %	11,38 %	15,50 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for kommunalområde helse og mestring er 15,5 prosent for 1.kvartal. Dette er en nedgang fra samme periode i fjor hvor sykefraværet var 16,08 prosent. Selv om det samlede sykefraværet har en nedgang, er det en økning i sykefraværet i enhet sykehjem og omsorgsboliger, og i enhet samhandling. I disse enhetene har langtidsfraværet økt, mens korttidsfraværet har gått ned både her og i de øvrige enhetene. Det jobbes aktivt med å forebygge sykefravær og ved langtidsfravær jobber det med tilrettelegging for at ansatte skal kunne komme tilbake i jobben.

Gjennom 1. tertial er det samlet registrert 309 HMS-avvik og 72 skademeldinger. Avvikene behandles initialt i den enkelte avdeling, deretter vurderes avvikene samlet i kvalitetsutvalg på virksomhets-, enhets- og/eller kommunalområdenivå. Mange HMS-avvik relateres til vold mot ansatte som følge av at brukere har tilstander med uro og utfordrende adferd. Det jobbes kontinuerlig med risikovurderinger og skadeavvergende tiltak

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Vedtak forrige periode					
Strategisk plan for psykisk helse	1 500	1 500	0	Ferdig	Det er opprettet 3 stillinger finansiert av disse midlene og midler avsatt i rammen fra 2022. En stilling er gått til avd. rus og psykisk helse, en til rask psykisk helse og en til lavterskeltilbud.
Sum	**1 500**	**1 500**	**0**		
Driftskonsekvens					
HM - Grindvold omsorgsbolig	7 200	1 751	5 449	I arbeid	Ferdigstillelsen av Grindvold er forsinket med ett par måneder, noe som påvirker driftskonsekvensene for inneværende år positivt. I tillegg var det usikkerhet knyttet til når oppstarten av driften i bygget kunne skje, dette er nå avklart og gir også positive utslag på driftskonsekvensene for 2023.
Sum	**7 200**	**1 751**	**5 449**		
Konsekvensjusteringer					
Utredning omsorgsbygg (KST sak 88/21)	1 500	1 500	0	I arbeid	Arbeidet pågår. I første omgang jobbes det med kontinuitetsplanlegging rundt oppstarten av Grindvold omsorgsboliger. Denne vurderingen rundt opptrapping, rokkering og differensiering av plasser ut fra ulike målgruppers behov utgjør et viktig kunnskapsgrunnlag for det videre arbeidet. Parallelt innhentes det kunnskap fra blant annet kompetansemiljøer, KS og andre kommuner slik at dimensjoneringen i det videre planarbeidet skal bli så målrettet som mulig.
Sum	**1 500**	**1 500**	**0**		
Sum tiltak	**10 200**	**4 751**	**5 449**		

Enhet helsehus

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet helsehus er kommunens kompetansesenter for spesialiserte helsetjenester. Helsehuset skal bygge kompetanse internt i enheten og i øvrige enheter i kommunalrådene for å utvikle framtidens helsetjenester. Enheten er organisert for å levere tjenester som ligger midt mellom tradisjonell primærhelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste.

Enheten består av tre virksomheter:

- Virksomhet Peer Gynt helsehus.
- Virksomhet Læring og mestring
- Virksomhet Legevakt

Enhet helsehus består av tjenestene heldøgns omsorgsplasser, fysioterapi, ergoterapi, rehabilitering i hjemmet, kreftkoordinator, sykehjemslegetjenesten, hukommelsesteam, avlastningsinstitusjon, frisklivssentral, Rask psykisk helse, interkommunal akutt døgnenhet (KAD) og legevakt.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	68 757	78 227	-9 470	186 505	202 395	-15 890

Kommentar til status økonomi

For enhet helsehus meldes det et merforbruk på 15,9 millioner kroner per 31.12.23.

Det er variasjoner mellom de ulike virksomhetene og avdelingene i forhold til mer- og mindre forbruk.

Avviket skyldes i hovedsak nye tiltak, høyt pasientbelegg og stor pågang på tjenester.

Legevakten er underbudsjettert med ca. 3 mill. kr. Dette skyldes at nye tiltak i budsjettrammen for 2022 kun hadde halvårs effekt og det samme beløpene er videreført til 2023. Dette er tiltak knyttet til ledelse/ administrasjon og drift av legevaktsbil. I tillegg er det budsjettert med for høy forventet inntekt fra legevaktsbilen. Legevakten har i 1. tertial hatt høyt sykefravær som har medført høye kostnader for å dekke inn vakter, både for sykepleiere og leger.

Sørtun avlastning melder merforbruk på 3,2 millioner kroner pr. 31.12.23. Dette skyldes ressurskrevende brukere som er i behov av tett oppfølging. Sørtun avlastning benytter ca. 4 årsverk ekstra som det ikke er budsjettmidler til. Driften av tiltakene er det tatt høyde for i prognosen ut året.

Virksomhet Peer Gynt helsehus melder merforbruk på 9,36 mill. kr. pr. 31.12.23. Avviket skyldes i hovedsak bruk av doble rom og oppfølging av brukere med behov for en til en bemanning. Det er i snitt benyttet 5,6 dobbeltrom gjennom årets første fire måneder. Å sikre nok og riktig bemanning med så høyt belegg er utfordrende og har medført både bruk av vikarbyrå og overtid. For å sikre forutsigbarhet og god styring vil det nå ansettes 6 faste stillinger. Utgiftene til disse er tatt med i årsprognosen.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Aktivitetsendringer					
Økt årsverk kreftkoordinator	340	340	0	Ferdig	Rekruttert
Ett årsverk ALIS på daglegevakt	501	501	0	I arbeid	Rekruttering pågående

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Sum	**841**	**841**	**0**		
Nye tiltak					
Avtalefysioterapi. Opptrapping av hjemler	200	200	0	Ferdig	Iverksatt fra 1/3-23
Sum	**200**	**200**	**0**		
Sum tiltak	**1 041**	**1 041**	**0**		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	3,05 %	7,45 %	10,49 %
Årlig sykefravær 2021	3,05 %	6,36 %	9,41 %
Årlig sykefravær 2022	3,91 %	7,55 %	11,46 %
Årlig sykefravær 2023	3,89 %	8,65 %	12,53 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	4,88 %	9,26 %	14,14 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	3,89 %	8,65 %	12,53 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær for enhet Helsehus er på 12,53 prosent for 1. kvartal 2023. Dette er en reduksjon fra 14,14 prosent for samme periode i 2022.

Det høyeste fraværet har vært i avdelingene med døgndrift. Det har over tid vært stor arbeidsbelastning med høyt belegg noe som kan ha medført høyere fravær.

Enheten har også en del langtidsfravær som ikke er arbeidsrelatert, men hvor det ikke har lykkes å få ansatte tilbake i jobb. Det jobbes særskilt med langtidsfravær med god og tett dialog med den sykemeldte i samsvar med handlingsplan for sykefraværsoppfølging.

Pr. 1 tertial 2023 er det registrert 65 HMS avvik hvorav 8 er skademeldt. I samme periode i 2022 hadde enheten 58 HMS avvik. De fleste av disse er knyttet til brukere med utfordringer som gir seg utslag i utageringer, også mot medarbeidere. Innen enheten er det god kompetanse på adferdsproblematikk og det gjennomføres risikovurderinger med tiltak for å redusere belastningen for ansatte. Det jobbes kontinuerlig med balansen mellom ivaretakelse av brukere og de ansattes arbeidsmiljø.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klima, miljø og naturtiltak	Ferdig	Det er foreløpig ikke mulig å kildesortere matavfall.
Bygg og energi - vedlikehold av egne bygg skal være verdibevarende	Iht. plan	Dette er MKE sitt ansvar, men virksomhetene følger opp.
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Ferdig	Løpende og kontinuerlig arbeid.

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - redusere matsvinn med 50 %	Iht. plan	Nettverk for mat kontakter er etablert og det pågår et løpende arbeid med dette som tema. Det er ikke startet opp et spesifikt prosjekt knyttet til å redusere matsvinn.
Transport - fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Ferdig	
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Ikke startet	Ikke aktuelt for 2023

Enhet samhandling

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet samhandling er helse og mestrings kontaktpunkt ut mot interne enheter, kommunalområder og andre samarbeidspartnere i kommunen, samt helseforetak og statlige myndigheter. Helsefremmende arbeid og enkelte særfunksjoner som gjelder hele kommunen organiseres også i denne enheten.

Enheten består av:

- virksomhet helse- og omsorgsforvaltning
- forsknings- og utviklingsavdeling (FOU- avdeling)

Virksomhet helse- og omsorgsforvaltningen saksbehandler søknader, kartlegger behov og fatter vedtak på alt av helse- og omsorgstjenester. Virksomheten består av to avdelinger, en avdeling for eldre og en avdeling for barn, voksne og koordinerende enhet. Det er lagt føringer for at virksomheten i stor grad skal samarbeide tett med de utøvende virksomhetene for å oppnå korrekt behovsdekning, økonomisk ressurseffektiv drift og reell brukermedvirkning. Virksomheten er også kommunes koordinerende enhet hjemlet i helse og omsorgstjenesteloven § 7 – 3.

FOU - avdelingens mål er å ha fokus på forskning og kontinuerlig utvikling av tjenestene i Moss kommune. Gjennom dette arbeidet tar kommunen sitt medvirkningsansvar ved å legge til rette for et godt samarbeid med forsknings- og utviklingsmiljøer ved både spesialisthelsetjenesten og utdanningsinstitusjoner. Avdelingen skal også sikre ivaretagelse av oppgaver innen miljørettet helsevern, sikre et godt smittevernarbeid og god organisering og utvikling av legetjenesten i kommunen.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	79 331	89 079	-9 748	130 169	152 169	-22 000

Kommentar til status økonomi

For enhet samhandling meldes det et merforbruk på 22 millioner kroner per 31.12.23.

Avviket skyldes i hovedsak nye og utvidet omfang av tjenestekjøp, BPA og omsorgsstønad, utskrivningsklare pasienter samt utfordringer i rekruttering av fastleger.

Det meldes om økt omfang av eksisterende tjenestekjøp for flere brukere både innenfor heldøgnstjenester og BPA. Kjøpene skyldes behov som har oppstått relativt raskt siden desember 2022. I tillegg er det inngått avtale om kjøp av en sykehjemsplass fra Råde kommune. Disse kjøpene samt økt omfang av BPA utgjør til sammen 14 millioner kroner. Det meldes i tillegg et avvik på omsorgsstønad på 3 millioner kroner og utskrivningsklare pasienter på 1 million kroner.

I avdeling for fastleger og LIS leger meldes det et negativt avvik på 5,1 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak bruk av vikarbyrå og kjøp av to fastlegelister som tiltak for rekruttering. Kommunen har lykkes i å rekruttere en selvstendig næringsdrivende vikar til den ene listen slik at vikarutgifter spares, men det er fortsatt behov for vikar i andre hjemler. I tillegg til merforbruk innen fastlegetjenesten meldes det noe høyere kostnader til ACT-teamet enn budsjettert.

Det meldes et positivt avvik knyttet til vakante stillinger, samt noe mindreforbruk knyttet til nye tiltak hvor det ikke vil være helårseffekt i 2023.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Aktivitetsendringer					
Saksbehandler ved Helse og omsorgsforvaltningen	800	800	0	Ferdig	Nytt årsverk er rekruttert.
Nye tjenestekjøp og økte refusjoner	18 500	18 500	0	Ferdig	Tjenestekjøp er iverksatt.
Sum	**19 300**	**19 300**	**0**		
Nye tiltak					
Ny avdeling for personlig assistanse	0	0	0		
Ressurser til E-helse team	950	550	400	I arbeid	Rekruttering pågår.
Fastlegekrisen i Moss	4 000	4 000	0	I arbeid	Moss kommune bevilget 4 millioner kroner til strakstiltak for fastlegeordningen i påvente av nasjonale tiltak. Økt basistilskudd med 2 millioner kroner for måneden januar til april er utbetalt. Det er i tillegg utbetalt 300 000 kr i etableringstilskudd pr 1. tertial. Det jobbes med videre rekruttering og resterende forventes utbetalt i løpet av 2023.
Sum	**4 950**	**4 550**	**400**		
Konsekvensjusteringer					
Trygghetsalarmer	1 850	1 850	0	I arbeid	Det jobbes i disse dager med installasjon av nye trygghetsalarmer. Arbeidet er i rute og ny leverandør av responstjenester overtar fra 1.6.23.
Sum	**1 850**	**1 850**	**0**		
Endringer ihht statlige føringer					
Koordinator - helårseffekt av endring i 2022	735	735	0	Ferdig	Nytt årsverk er rekruttert.
Sum	**735**	**735**	**0**		

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Sum tiltak	**26 835**	**26 435**	**400**		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,19 %	3,48 %	4,68 %
Årlig sykefravær 2021	0,66 %	2,92 %	3,58 %
Årlig sykefravær 2022	1,10 %	3,09 %	4,19 %
Årlig sykefravær 2023	1,21 %	4,48 %	5,69 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	1,53 %	2,13 %	3,66 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	1,21 %	4,48 %	5,69 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær ved enhet samhandling er på 5,7 prosent for 1. kvartal. Dette er en økning fra 3,66 prosent fra samme periode i 2022. Det er langtidsfraværet som er økt og det jobbes med tilretteleggingstiltak.

Det har hittil i år ikke vært nødvendig å jobbe med særskilte fokusområder. Utviklingen rundt HMS avvik er lite og stabilt.

For 1. tertial er det ikke meldt avvik på HMS. Det er heller ingen meldte skademeldinger hittil i år. Det jobbes kontinuerlig i hele enheten med å beholde et godt psykososialt arbeidsmiljø.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Det settes av inntil 4 millioner kroner til oppfølging av fastlegekrisen i Moss og vi ber administrasjonen iverksette umiddelbare tiltak for å møte situasjonen. Vi ber videre om at det utarbeides en orienteringssak til kommunestyret, som viser hvordan Moss kommune best mulig kan møte fastlegekrisen lokalt, med bakgrunn i de avsatte midlene.	Iht. plan	Halvparten av midlene ble brukt til å øke basistilskuddet for fastlegene for perioden januar til april, dette frem til de statlige satsene øker fra 1.mai. Resterende midler benyttes til rekrutteringstilskudd til nye leger. Det ytes 300.000 til hver av de nye legene som tildeles en hjemmel og overtar en fastlegeliste. Disponeringen ble orientert om i egen sak i kommunestyrets møte 14.02.23.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Tilstrebe at det gjennomføres

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Iht. plan	Redusere bruk av engangskopper i møter og utskrift på papir fra kopimaskin.
Transport - fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Enheten har i hovedsak fossilfrie biler.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (Fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Iht. plan	Enheten har medarbeidere som bruker egen bil i tjeneste. Vi har ingen påvirkning på hva slags bil den enkelte kjører, men det oppfordras til å bruke enhetens elbiler så sant de er ledige. Det er et ønske om å avvikle denne ordningen og erstatte den med flere biler disponert av enheten, men det vil medføre en stor kostnad. Ansatte oppfordres til å sykle på jobb. Fortsette å bruke digital kommunikasjon der det er hensiktsmessig for å redusere tjenestereiser.

Enhet sykehjem og omsorgsboliger

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet sykehjem og omsorgsboliger omfatter sykehjem, omsorgsboliger, aktivitetstjeneste og mat og service.

Enhetens virksomheter:

- Ekholt og Melløs sykehjem
- Orkerød sykehjem
- Omsorgsboliger syd
- Omsorgsboliger nord

Enheten har til sammen 221 heldøgns omsorgsplasser for somatisk syke og personer med demens. Disse er fordelt på tre sykehjem og 214 boenheter som igjen er fordelt på seks omsorgsboliger. Aktivitetssenter for eldre og demente er fordelt på fire lokasjoner i tilknytning til enten sykehjem eller omsorgsboliger. Mat og service produserer mat til sykehjem, helsehus, omsorgsboliger og hjemmeboende.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	147 624	160 327	-12 703	427 846	452 202	-24 356

Kommentar til status økonomi

For enhet sykehjem og omsorgsboliger meldes det et merforbruk på 24,36 millioner kroner per 31.12.23.

Det er variasjoner mellom de ulike virksomhetene i forhold til mer- og mindre forbruk.

Avvikene skyldes i hovedsak høyt pasientbelegg og ressurskrevende brukere som trenger ekstra bemanning knyttet til seg. Dette gjør seg gjeldende i både sykehjem og omsorgsboliger. Rekrutteringsutfordringene fører til dyrere løsninger som bruk av bemanningsbyrå og overtid. Størst utfordring er det å rekruttere sykepleiere og vernepleiere.

Bruken av dobbeltrom har økt gjennom det siste halvåret. Det har vært utfordrende å skaffe personell til å bemanne de ekstra sengene. For å sikre forutsigbarhet og god styring vil det nå ansettes 5 faste stillinger. Utgiftene til disse er tatt med i årsprognosen.

Avdeling mat og service melder om et prognostisert merforbruk på 2 millioner kroner.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Driftskonsekvens					
Driftskonsekvenser sykesignalanlegg omsorgsboliger	1 150	1 150	0	I arbeid	Er installert ved Melløs og Orkerød sykehjem. I løpet av året installeres det ved Ekholt sykehjem, Peer Gynt helsehus og i omsorgsboligene.
Sum	**1 150**	**1 150**	**0**		
Sum tiltak	**1 150**	**1 150**	**0**		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	4,23 %	9,81 %	14,05 %
Årlig sykefravær 2021	4,52 %	9,75 %	14,27 %
Årlig sykefravær 2022	5,01 %	10,84 %	15,85 %
Årlig sykefravær 2023	4,46 %	13,63 %	18,10 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	6,82 %	10,69 %	17,51 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	4,46 %	13,63 %	18,10 %

Status sykefravær og HMS

Samlet sykefravær ved enhet sykehjem og omsorgsboliger er på 18,10 prosent for 1. kvartal 2023. Dette er en økning fra 17,51 prosent for samme periode i fjor. Korttidsfraværet har gått ned, og langtidsfraværet har økt sammenliknet med 1. kvartal 2022.

Rutine for oppfølging av sykefravær følges, og HR samt NAV er koblet på i flere av virksomhetene og har tett samarbeid.

Per 1. tertial er det registrert 101 HMS avvik hvorav 15 er blitt skademeldt. I samme periode i 2022 hadde enheten 89 HMS avvik. De fleste avvikene er knyttet til beboere med en demensdiagnose eller psykisk sykdom som utagerer fysisk eller verbalt mot medarbeiderne. Det gjennomføres risikovurderinger med tiltak for å redusere belastningen for ansatte. Det jobbes kontinuerlig med balansen mellom ivaretakelse av brukere og de ansattes arbeidsmiljø.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klima, miljø og naturtiltak	Iht. plan	Prosess med å se på løsning for matavfall ikke startet. Naturlig å ta dette som del av fremtidens Mat og service organisering.
Bygg og energi - omsorgsbygg; Grindvoll og Carlberg	Iht. plan	
Forbruk og avfall - levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Ikke startet	
Forbruk og avfall - redusere matsvinn med 50 %	Ikke startet	
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Ikke startet	

Enhet hjemmetjenester

Tjenesteområdebeskrivelse

I enhet hjemmetjenester er alle tidligere avdelinger for rus og psykiatri, hjemmebaserte tjenester og tjenester for funksjonshemmede samlet. Enheten er organisert med fire virksomheter som er tverrfaglig sammensatt, inndelt i geografiske områder.

Disse er:

- virksomhet Rygge med base i gamle Rygge rådhus
- virksomhet sentrum med base på Solgård skog
- virksomhet Jeløy med base på Jeløya
- virksomhet nord med base på Solgård skog

Under hver av virksomhetene er samlokaliserte boliger for funksjonshemmede og hjemmesykepleie organisert. Noen av virksomhetene har i tillegg enkeltavdelinger som yter tjenester for alle områdene slik som hjemmehjelp, nattjeneste, rus- og psykiatritjenester og samlokaliserte boliger til personer innen rus og psykisk helse.

Organiseringen skal bidra til at alle brukerne får et helhetlig og kontinuerlig tilbud. En samling av fagområdene skal sikre tverrfaglig samarbeid og samhandling på tvers av avdelinger og virksomheter.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	194 240	194 996	-756	560 219	560 219	0

Kommentar til status økonomi

For enhet hjemmetjenester meldes det balanse per 31.12.23.

Enheten jobber med etablering av et nytt botilbud og tjenester til ressurskrevende bruker som inntil videre får sitt tilbud via tjenestekjøp. Det knytter seg stor usikkerhet rundt oppstart og mulig endret ressursbehov til bruker. Dette er ikke hensyntatt i prognosen og kan innebære betydelige kostnader.

Det er variasjoner mellom de ulike virksomhetene i forhold til mer- og mindreforbruk.

Virksomhet Rygge har økt vedtaksmengde og utfordringer i forhold til bemanning. Her har enheten justert grenser i hjemmesykepleien og også overført budsjettmidler fra andre virksomheter. Til tross for dette har det vært nødvendig å benytte vikarbyrå i denne virksomheten. Dette avvikles før sommeren.

Arbeidet med kvalitetsrevisjonen på Fjellom har også medført noen ekstra kostnader.

Virksomhet Sentrum har utfordringer knyttet til høyt sykefravær på ambulant natt – hjemmesykepleien. Fravær på natt medfører høyere kostnader enn budsjettert.

Virksomhet Nord og Jeløy har slik det ser ut per d.d mindre utfordringer.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Medisindispensere	600	300	300	I arbeid	Arbeidet er igangsatt.
Ny avdeling for personlig assistanse	950	950	0	Ferdig	Avdelingsleder stilling er besatt.
Sum	**1 550**	**1 250**	**300**		
Driftskonsekvens					
Driftsutgifter nøkkelbokser	700	700	0	I arbeid	Utskifting starter til høsten.
Sum	**700**	**700**	**0**		
Sum tiltak	**2 250**	**1 950**	**300**		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	3,77 %	11,13 %	14,90 %
Årlig sykefravær 2021	4,35 %	9,79 %	14,13 %
Årlig sykefravær 2022	4,51 %	11,05 %	15,56 %
Årlig sykefravær 2023	4,58 %	12,08 %	16,66 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	6,04 %	12,01 %	18,05 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	4,58 %	12,08 %	16,66 %

Status sykefravær og HMS

Enhet hjemmetjenester har et samlet sykefravær på 16,61 prosent for 1. kvartal 2023.
Dette er en nedgang fra 18,05 prosent fra samme periode i 2022.

Enheten jobber aktivt med nærværsarbeid.

I perioden januar – april 2023 hadde enheten samlet 143 HMS-avvik, som er samme antall som tilsvarende periode i 2022. Antall skademeldinger i perioden i 2023 er 49 mot 44 i 2022. Antall registrerte HMS-avvik varierer mellom avdelingene.

Enheten jobber aktivt med risikovurderinger i forhold til enkeltbrukere, samt arbeidsmiljø for ansatte. Aktuell opplæring og kursing vurderes kontinuerlig.

I enhetens og virksomhetenes kvalitetsutvalg og medbestemmelsesmøter jobbes det aktivt med å utvikle kvalitet på prosedyrer. Dette sikrer kvaliteten på tjenesteproduksjon, men også HMS i forhold til ansatte.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Forbruk og avfall - levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Dette jobber enheten med kontinuerlig. LMP telefoner (Lifecare mobil pleie) har noe kortere levetid da disse benyttes hele døgnet. Målsetning for disse er levetid på tre år. Ved bestilling av øvrig utstyr vurderes dette av lederne i forhold til forventet levetid på tre- fem år.
Transport - fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Ferdig	Enheten anser seg ferdig med opdraget.
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	Det vurderes kontinuerlig om ytterligere bruk av el-sykler i tjenestene.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Iht. plan	Fortsette å bruke digital kommunikasjon der det er hensiktsmessig for å reduser tjenestereiser ved f.eks. møter ol.

Kommunalområde plan, miljø og teknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdet har myndighets-, forvaltnings- og driftsoppgaver innenfor drikkevannsforsyning, avløpshåndtering, renovasjon, vei- og trafikkanlegg, parkering, parker- og grøntanlegg, miljø, oppmåling, kart, plan- og byggesak. Tjenesteområdene har viktige grensesnitt mot MOVAR IKS. Kommunalområdet har også ansvar for overordnede planer.

Kommunalområde plan, miljø og teknikk består av enhetene:

- plan, byggesak og geodata
- samfunnsutvikling
- miljø og landskap
- kommunalteknikk

Kommunalområdet har til sammen 140 årsverk.

Kommunalområdet forvalter et bredt spekter av lover og regelverker innenfor ansvarsområdet. I tillegg utføres driftsoppgaver innenfor områdene vann, avløp, park og friluft med mer. En vesentlig del av aktiviteten finansieres direkte fra gebyrer og er selvkostfinansiert.

Enhet samfunnsutvikling består av 8,5 årsverk, og har sitt hovedfokus innenfor overordnet planlegging og samfunnsutvikling.

Enhet miljø og landskap har 35 årsverk, og består av avdeling for landbruksforvaltning (Moss og Råde), avdeling for drift av park og friluft samt avdeling for natur, klima og bymiljø. Enheten har også en samordnende funksjon som ivaretar hele kommunalområdet. Enheten har forvaltningsansvaret for et bredt spekter av oppgaver bla innenfor miljø, landbruk, skogdrift, verneområder og parkering.

Enhet kommunalteknikk er den største enheten i kommunalområdet og har 60 årsverk. Enheten består av virksomhet vei, vann og avløp som igjen har en egen driftsavdeling, avdeling logistikk, avdeling anlegg og avdeling prosjekt og utvikling. Enhetens hovedansvar er å planlegge, ivareta og drifte kommunens tekniske infrastruktur.

Enhet plan, bygg og geoteknikk har 36 årsverk og består av avdeling byggesak, avdeling plan og avdeling geodata. Enhetens hovedansvar er detaljplanlegging og søknadsbehandling tilknyttet utbygging.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
500-Kommunalområde plan, miljø og teknikk	1 018	835	183	2 895	2 895	0
501-Enhet plan, byggesak og geodata	6 002	7 190	-1 188	13 644	13 644	0
502-Enhet kommunalteknikk	7 017	29 017	-22 000	51 262	51 262	0
503-Enhet miljø og landskap	27 739	24 841	2 898	78 103	79 726	-1 623
504-Enhet samfunnsutvikling	7 635	4 912	2 722	15 287	15 287	0
Sum	**49 411**	**66 796**	**-17 385**	**161 191**	**162 814**	**-1 623**

Kommentar til status økonomi

Kommunalområdet melder balanse i områdene utenfor selvkost. Avvikene i tabellen ovenfor skyldes i hovedsak periodiseringer og differanser innenfor selvkost. På selvkostområdet husholdningsrenovasjon endres prognosen grunnet endrede forutsetninger etter at budsjett 2023 ble vedtatt.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

	Årets budsjett			
Investering	**Rev. bud.**	**Regnskap hiå.**	**Årsprognose**	**Avvik totalprognose**
Abels gate veiprosjekt	14 419	0	14 419	0
Belysning Mossefossen	777	644	777	0
Bro over Mosseelva	2 500	0	2 500	0
Digitalisering -sensorsystem	2 500	605	2 500	0
Diverse veiprosjekter	6 007	146	6 007	0
Gang- og sykkelveistiltak	7 500	272	6 000	1 500
Kjøp av Møllebakken 2	3 000	0	3 000	0
Ladestasjoner	500	82	500	0
Myra P-plass	0	134	900	-900
Ny gang- og sykkelbro i Nesparken	7 500	299	7 500	0
Oppgradering av bro/kulvert v/Nøkkelandsveien	172	43	1 672	-1 500
Overvann i sentrum	3 000	0	3 000	0
Rabben, etablering av ny bypark	10 000	0	10 000	0
Rammebevilgning biler, maskiner og utstyr	12 732	0	12 732	0
Storebro -oppgradering	0	1 140	3 500	-3 500
Sundbryggene/Fleischer-parken	902	1 086	1 902	-1 000
Trafikksikkerhetstiltak og FTU-tiltak	6 335	179	6 335	0
Trolldalsbekken	1 283	87	1 283	0
VA-anlegg Strandgata - SMS 5	8 000	0	8 000	0
Vann- og avløpstiltak	63 000	11 389	63 000	0
Øvre torg - forprosjekt	375	0	375	0
Årvoldveien	938	0	938	0
Sum	**151 440**	**16 107**	**156 840**	**-5 400**

Statustekst investeringer

Abels gate veiprosjekt

Abels gate har behov for reparasjon og heving av enkelte støttemurer, samt utbedring av eksisterende fortau. Prosjektet skal forbedre sikkerheten. Prosjektering er godt i gang og forventet oppstart og gjennomføring er i 2023.

Belysning Mossefossen

Arbeidet med belysning av flere av bygningene i Møllerbyen/miljøet rundt Mossefossen er i ferd med å ferdigstilles. Fasadelys som ikke trenger spesialbraketter er montert, og lyssetting av fasadene mot nord er fokusert og ferdigstilt. Videre montering og ferdigstilling avhenger av produksjonstid på spesialbraketter. Arbeidene gjøres i et samarbeid mellom lysdesignfirmaet Zenisk og Nettpartner.

Bro over Mosseelva

Det skal bygges ny bro over Mosselva fra Henrich Gerners gate til Verket. Broen skal primært bygges for kollektivtrafikk og myke trafikanter. Reguleringsplanen er vedtatt og i år vil det engasjeres rådgivere og prosjektering skal startes opp.

Digitalisering -sensorsystem
Det er i budsjettet for 2023 bevilget 2,5 millioner kroner til et prosjekt som innebærer å installere trafikksensorer i utvalgte gater/veier i kommunen som detekterer alle kjøretøy og sykler, og dermed gir en detaljert innsikt. Avhengig av hvor mange sensorstriper som blir lagt ned, vil kommunen kunne få et digitalt veinett hvor trafikkdata kontinuerlig kan leses av og analyseres. Veinettet vil kunne planlegges mer effektivt, og man vil kunne måle miljømål knyttet til blant annet sykler og elbiler. Det er hittil lagt ned 4 sensorsystemer; i Olav Kyrres gate, på Kanalbroa, i Bråtengata og i Osloveien.

Diverse veiprosjekter
Midlene for prosjektene TS-tiltak og div. vedlikeholdsarbeider er planlagt gjennomført, jfr. 20/2747-97 (div. vedlikeholdsarbeider)og 23/6047-1 (TS-tiltak) slik det ble orientert om dette i LSNM-utvalget 19. april 2023.

Midlene til TS og Diverse veiprosjekter henger ofte i sammen. I tillegg blir det ofte satt fokus på å benytte midler på prosjektet for diverse veiprosjekter i sammenheng med utskifting av VA anlegg der man ser behov for oppgradering av veginfrastruktur slik at man kan få en synergieffekt av dette. Midlene er planlagt benyttet til oppgradering av Kirkegata og andre prosjekter innenfor veivedlikehold.

Driftstasjon/garasje Kirkeparken
Det er lagt inn en bevilgning til etablering av en driftstasjon/garasje til drift av kunstisanlegget i Kirkeparken samt annet park- og skjøtselsarbeider i sentrum gjennom året. Det har vært utfordrende å finne en plassering av en slik driftstasjon og planene settes på vent inntil videre. Investeringen kan derfor utgå.

Gang- og sykkelveistiltak
Planlegging, detaljprosjektering og gjennomføring av større og mindre gang- og sykkelveistiltak er forankret i vedtatt plan for hovednett for sykkel. Per 1. tertial 2023 jobbes det med forberedelser til arbeider med tilrettelegging for sykkel i Bråtengata samt planlegging av sykkeltiltak på strekningen mellom Tigerplassen og kulvert ved riksvei 19 - Vogts gate, jamfør avtale med Statens vegvesen om anleggsbidrag på inntil 20 millioner kroner.

I tillegg til disse hovedstrekningene er det flere mindre oppgraderinger og tilpasninger av snarveier som utføres for å fremme gange og bruk av sykkel. Det igangsettes også et arbeid med skilting av sykkelruter. Gåstrategi fremmes for politisk behandling i LSNM-utvalget 7. juni.

Som finansiering av ny gang- og sykkelbro v/Nøkkelandsveien omdisponeres inntil 1,5 millioner kroner til prosjekt “Oppgradering av bro/kulvert v/Nøkkelandsveien”. Beløpet fremkommer dermed som et mindreforbruk på dette prosjektet.

Ikt-handlingsplan skole
Investeringer i IKT utstyr ved skolene gjennomføres hovedsakelig frem mot skolestart.

Kjellerødveien
Etter nye vurderinger er ikke behovet til stede og re-asfaltering av veien er utført. Prosjektet avsluttes.

Kjøp av Møllebakken 2
I sak 056/22 i Formannskapet ble det besluttet at kommunen skal erverve en eiendom i Møllebakken 2 med det formål å utvikle arealene i forbindelse med pågående prosjekt langs Trolldalsbekken. Kjøpet kan først gjennomføres når de formelle prosesser med reseksjonering og deling av eiendommen er gjennomført og godkjent. Dette arbeidet pågår per utgangen av 1. tertial 2023.

Ladestasjoner
Det er behov for utskifting og etablering av ladepunkter til elbil på offentlig tilgjengelige parkeringsarealer. Kostnader kommer i forbindelse med innkjøp av ladeutstyr, elektroarbeider samt graving. Kostnaden hittil i 2023 gjelder demontering av eksisterende ladere og montering av nye Zaptec Pro 4G ladere ved Peer Gynt helsehus.

Myra P-plass
En oppgradering av Myra parkeringsplass i form av overvannshåndtering, reasfaltering og oppmerking har vært nødvendig for å gjøre p-plassen mer attraktiv å benytte som en innfartsparkering. Arbeidene startet opp høsten 2022, og har foregått i flere etapper for å ivareta behovet for parkering i størst mulig grad. Ved utgangen av 2022 hadde prosjektet et merforbruk på kr 0,5 millioner kroner i forhold til bevilget ramme, men det var fortsatt arbeider som gjensto. Det er vurdert at anlegget må ferdigstilles selv om rammen er overskredet, og arbeider som er under arbeid våren 2023 er blant annet resetting av kantstein, reasfaltering av fortau langs p-plassen, planting av sedum i midtrabattene, nye armaturer til lyktestolper samt oppmerking av p-plassene. Merforbruket skyldes blant annet behov for å oppgradere belysningen av plassen samt en generell kostnadsøkning knyttet til kjøp av asfalt- og elektrotjenester. Kostnader til oppgradering av belysningen var ikke beregnet inn i opprinnelig prosjektkostnad, men det ble vurdert som et nødvendig og fornuftig tiltak mens arbeidene har pågått. Det bes om en tilleggsbevilgning tilsvarende de kostnader som vil påløpe i 2023 for å ferdigstille anlegget. Dette er beregnet til 0,9 millioner kroner.

Ny gang- og sykkelbro i Nesparken
Det skal bygges ny bru over elva ved Nesparken nordøst for Mossehallen. Gammel bru er revet og det står i dag en midlertidig brukonstruksjon der. Prosjektering er godt i gang og design er valgt. Prosjektering pågår og det er forventet at byggeprosessen starter opp senere i 2023.

Oppgradering av bro/kulvert v/Nøkkelandsveien
Kulverten langs traseen mellom Osloveien og Nøkkelandsveien hadde delvis rast sammen og det er behov for å etablere en ny bro. Den delvis sammenraste kulverten var også et vandringshinder for fisk i bekken, og var heller ikke dimensjonert for vintervedlikehold. Arbeidene med planlegging av og forberedende arbeider for ny bro ble gjennomført i 2022 innenfor bevilget ramme. Det er støpt brokar på begge sider av bekken, og ny bro er ferdig prosjektert og lagt ut på anbud. Den nye broa vil være dimensjonert for vintervedlikehold. Det er per utgangen av 1. tertial ikke inngått kontrakt for kjøp av bro, og kostnaden er dermed heller ikke avklart, men det foreslås at inntil 1,5 millioner kroner foreløpig omdisponeres fra prosjekt “Gang- og sykkeltiltak” til kjøp av ny bro.

Overvann i sentrum
Klimaendringer og store utbygginger i Moss sentrum gir oss store utfordringer men håndtering av overvann i sentrum. Det vil derfor i løpet av 2023 bli startet opp et prosjekt som skal se på utfordringen med overvann i sentrum og mulighetene for løsninger for dette.

Rabben, etablering av ny bypark
Rabben opparbeides som en ny bypark på Verket i regi av Höegh Eiendom/Verket Moss AS. Kommunens andel til opparbeidelse av parken er på 25 millioner kroner. Kommunen skal overta parken for drift og vedlikehold når den er ferdigstilt våren 2023. Kommunen betalte 15 millioner kroner i 2022, og resterende 10 millioner kroner utbetales våren/sommeren 2023 når parken står ferdig.

Rammebevilgning biler, maskiner og utstyr
Investeringer i maskiner og utstyr foretas gjennom året etter inveteringsplan for året - se under.

		Investering	Pris inkl mva
Overført fra 2022	2 732 000	Hjullaster (levering mai/juni)	3 068 750
Bevilgning 2023	10 000 000	Kantslåttaggregat+grensaks (leveres med hjullaster)	992 650
Totale midler	**12 732 000**	2 varebiler, bestilt 2021 (usikker levering)	1 082 306
		Unimog, med lasteplan og tallerkenspreder (leveres november)	4 662 500
		Brøyteskjær Unimog (leveres november)	250 000
		Gressklipper (leveres mai/juni)	350 000
		UTV elektrisk (leveres desember)	500 000
		Traktor (konkurranse ikke påbegynt)	1 825 794
		Totale investeringer 2023	**12 732 000**

Storebro -oppgradering
I desember 2022 ble det konstatert at Storebro over Mossefossen ikke har bærevne nok til å benyttes som kollektivbro. Den ble derfor stengt for dette formålet. Det pågår arbeider med å kartlegge muligheten for å forsterke broen slik at den igjen kan benyttes som kollektivbro.

Det er hittil fortatt undersøkelser og kartlegging for å finne ut eksakt status på broen slik at man har et riktig grunnlag for å beregne og designe riktig forsterkning slik at broen igjen har tilstrekkelig bæreevne for kollektivtrafikk. Prosjektering foregår nå og anbudsdokumenter skal foreligge på sommeren 2023. Kontrahering av entreprenør vil foregå på høsten 2023 og byggearbeider vil starte opp så snart det er praktisk mulig etter dette.

Total kostnaden for prosjektet er estimert til ca 7 millioner, men dette er beheftet med en betydelig usikkerhet da endelig prosjektering ikke er ferdig ennå og jobben ikke har vært ute på anbud.

Sundbryggene/Fleischer-parken
Arbeidene med etablering av et serviceanlegg i Fleischerparken ferdigstilles i mai 2023. Det meldes om et merforbruk for anlegget dels på grunn av flere endringsmeldinger under byggeperioden samt behov for arbeider rundt bygget. Endringsmeldingene har vært nødvendige for å gjøre bygget mer robust og mer egnet til formålet enn det arkitekten la til grunn, og som kalkylene og budsjett tar høyde for. Arbeider det er behov for å utføre rundt bygget er fjerning av heller til, sette kantstein rundt trærne, asfaltere inntil hellelagt fortau, friske opp underlag og kanter ved huskestativ, legge ut sand på boccia-banen, etablere nye sykkelstativer og lignende. Det bes om en tilleggsbevilgning på 1 millioner kroner inkl. mva til dekning av endringsmeldinger samt ferdigstillelse av arealer rundt bygget.

Trafikksikkerhetstiltak og FTU-tiltak
Midlene for prosjektene TS-tiltak og div. vedlikeholdsarbeider er planlagt gjennomført, jfr. 20/2747-97 (diverse vedlikeholdsarbeider)og 23/6047-1 (TS-tiltak) slik det ble orientert om dette i LSNM-utvalget 19. april 2023

Trolldalsbekken
For å få på plass en sammenhengende tursti fra Kambo senter til Kambo marina gjenstår det å ferdigstille et delstrekk mellom Kilsbakken og Møllerbakken. Videre fremdrift er avhengig av etablering av bro samt erverv av eiendom. Per 1. tertial pågår formelle prosesser knyttet til reseksjonering og fradeling av grunn for å kunne erverve eiendom langs bekken.

VA-anlegg Strandgata - SMS 5
Bane NOR har i entreprisekontrakt SMS 5 lagt om deler av vann- og avløpsnett i Strandgata. Midlene skal dekke utgiftene Bane NOR har hatt på kommunalt vann og avløp i området. Når ledningsnettet blir overtatt vil kostnadene bli overført til Bane NOR.

Vann- og avløpstiltak
Vann- og avløp er rammebevilgning som fordeles utover de forskjellige prosjektene og tiltakene som gjennomføres gjennom året.

Årets midler er for gjennomføring av forskjellige prosjekter. Følgende er påstartet og ferdigstilles i 2023:

- Kirkeveien VA. Utskifting/boring av omtrent 2,6 kilometer vannledning og bygging av trykkavløpssystem. Total estimert kostnad antas rundt 14 millioner kroner. Prosjektet har måttet blitt utvidet en del fra opprinnelig trase og er i sluttfasen nå.
- Ny prosesskontroll og oppgradering av pumpestasjoner. Det bygges nytt prosesskontrollanlegg, samt gjennomføres moderinisering av kommunikasjon og elektro på pumpestasjoner. Total estimert kostnad er 7,7 millioner kroner.
- Utsynet, Refsnsesskogen. Separering av omtrent 1,5 kilometer felles avløpsledning og utskifting av vannledning. Prosjektet nærmer seg slutten og ferdigstilles sommer 2023. Total estimert kostnad 25 millioner kroner.
- Utskifting av eksisterende vann og avløp i Støtvigveien. Utskifting av vann- og avløpsledninger. Traseen er omtrent 280 meter og total estimert kostnad er 5,5 millioner kroner.
- Utskifting av vann og avløp i Hans Nielsen Hauges vei. Traseen er omtrent 200m og total estimert kostnad er 4 millioner kroner.

Det vil etter planene bli oppstart av flere prosjekter i år:

- Carlbergveien sør. Utskifting av omtrent 380 meter eksisterende vann- og avløpsledninger.
- Ny trykkøkningsstasjon i Peer Gynts vei. Denne vil gi økt trykk til flere beboere i området samt være en sikkerhet for vannforsyningen til sykehuset.
- Utskifting av vannledning og separering i Marineveien ca. 80m.
- Fagerliveien, Per Sivles vei. Separering av omtrent 380 meter felles avløpsledning og utskifting av vannledning.
- Birkebeinerveien, Snorres vei. Separering av omtrent 380 meter felles avløpsledning og utskifting av vannledning.
- Peer Gynts vei/Osloveien. Omlegging av store ledninger i forbindelse med Viken FK sin ombygging av krysset.

I tillegg gjennomføres enkelte mindre tiltak på investeringsmidlene.

Øvre torg - forprosjekt
Det er behov for en oppgradering av Øvre torg for å gjøre dette til et funksjonelt og attraktivt byrom. Det ble i 2020 utarbeidet et skisseprosjekt i regi av Byliv Moss for å se på mulighetene for utvikling og utbedring av arealet. Arbeidet ble gjort i nær dialog med gårdeierne. Det er bevilget 0,3 millioner kroner for en videre planlegging og oppfølging av skisseprosjektet for å se på mulighetene for en fremtidig investering. Per 1. tertial 2023 ses det på hvordan trappen som er en viktig forbindelse mellom Nesparken/Myra p-plass og sentrum kan oppgraderes.

Årvoldveien
Årvoldveien må utvides for at Liljefaret kan stenges i tråd med reguleringsplan for området. For at arbeidet kan gjennomføres vil det kreve en reguleringsplan. Arbeidet har tenkt oppstart i 2023.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,35 %	2,69 %	4,04 %
Årlig sykefravær 2021	1,30 %	5,72 %	7,03 %
Årlig sykefravær 2022	2,11 %	3,77 %	5,88 %
Årlig sykefravær 2023	2,47 %	5,11 %	7,58 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	3,09 %	2,08 %	5,17 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	2,47 %	5,11 %	7,58 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet har økt hittil i 2023 sammenlignet med samme periode i 2022. Fraværet er i all hovedsak ikke- arbeidsrelatert.

Enhetene jobber systematisk for å unngå sykefravær og det er stort fokus på dette i alle deler av organisasjonen.

Enhet plan, byggesak og geodata

Tjenesteområdebeskrivelse

Enheten består av tre avdelinger; plan, byggesak og geodata

- Planavdelingen har ansvar for områdereguleringsplaner og detaljreguleringsplaner. Detaljreguleringsplaner består av både private planer, kommunens egne planer og andre offentlige planer.

- Byggesaksbehandlingen i kommunen skal sikre at bygg og omgivelser fremstår med de kvaliteter som var tenkt under planleggingen. Byggesaksavdelingen har ansvar for byggesaksbehandling, delesaker, oppfølging av ulovlighetssaker og tilsyn. Formålet med tilsyn er i første rekke å påse at tiltak i kommunen oppføres med god kvalitet i samsvar med bestemmelsene gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven.

- Avdeling for geodata har ansvar for forvaltning og utvikling av kommunale kart- og planbaser, oppmåling, matrikkelføring, adressering og seksjonering. Avdelingen bidrar også med temadata og analyser til organisasjonen. Det er et mål å gi innbyggerne enkel og visuell tilgang til kartinformasjon og tilrettelegge for selvbetjente nettløsninger og saksinnsyn. Avdelingen er en viktig bidragsyter i tverrfaglig samarbeid og digitalisering.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	6 002	7 190	-1 188	13 644	13 644	0

Kommentar til status økonomi

Inntektene på plan ligger under budsjett ved 1. tertial. Dette skyldes at det er flere planer som er i faser der man ikke tar gebyr. Overslag over forventede inntekter i 2023 viser at man kan nå budsjettert inntekt, men dette anslaget er noe usikkert.

Inntektene på byggesak per 1. tertial ligger noe under budsjett. Dette skyldes delvis høyt anslag for inntekter for 2023. Det meldes ikke avvik da området har tilgjengelige midler på selvkostfond og det normalt er mindre inntekter i de første månedene av året.

Enheten melder balanse.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Aktivitetsendringer					
Økt aktivitet kommunale planer og reguleringsplaner for samferdsel	500	500	0	I arbeid	
Sum	**500**	**500**	**0**		
Sum tiltak	**500**	**500**	**0**		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,57 %	2,70 %	4,28 %
Årlig sykefravær 2021	1,27 %	4,28 %	5,55 %
Årlig sykefravær 2022	2,09 %	1,57 %	3,66 %
Årlig sykefravær 2023	1,96 %	3,75 %	5,71 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	2,27 %	0,95 %	3,22 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	1,96 %	3,75 %	5,71 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet for enheten ligger på 5,7 prosent. Dette er en økning fra fra samme periode i 2022. Økning i sykefravær er knyttet til flere langtidssykemeldinger. Det er ikke rapportert om arbeidsrelatert sykefravær.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Naturmangfold - vi bekjemper fremmede, invaderende arter	Iht. plan	
Naturmangfold - vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Ikke startet	
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Iht. plan	

Enhet kommunalteknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Enheten består av en virksomhet og fire avdelinger:

Virksomhet vei, vann og avløp

Ivaretar kommunenes rolle som eier og myndighetsutøver av kommunal infrastruktur for vei, vann og avløp. Virksomheten ivaretar oppfølging av utbygginger, hovedplaner, byggesaker, samt veiledning av utbyggere og private, behandling av søknader inne vei, vann og avløp, fagsystemer, prosesskontroll samt anskaffelser. Virksomheten har i tillegg en underavdeling som er ansvarlig for drift av kommunens infrastruktur innen vann, avløp og vei.

Avdeling prosjekter og utvikling

Ansvar for prosjektledelse for prosjekter innen vei, vann og avløp, samt andre prosjekter som Moss kommune gjennomfører. Avdelingen har også rollen som byggherre for egne prosjekter. Innovasjon og utvikling er et viktig moment for å oppnå kostnadseffektive prosjekter og dette er noe som avdelingen prioriterer og har i tankene i alle prosjekter som gjennomføres.

Avdeling anlegg

Er kommunenes egen entreprenør og har som hovedansvar å gjennomføre ny- og rehabilitering anlegg innen vei, vann og avløp, samt grøntanlegg og parkområder i egen regi. Avdelingen arbeider på tvers av alle enhets- og kommunalområder.

Avdeling logistikk

Ansvarlig for innkjøp og drift av alle kommunens kjøretøy og maskiner på tvers av kommunalområder. Drifter også kommunens verksted som organiserer vedlikehold av alle kjøretøy.

Enheten har tilhold i Solgårdskog 15-17.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	7 017	29 017	-22 000	51 262	51 262	0

Kommentar til status økonomi

Enheten melder områdene utenfor selvkost i tilnærmet balanse.

Vinteren 2022/2023 har vært svært utfordrende og har medført at store deler av budsjettet for vintervedlikehold for hele 2023 allerede er oppbrukt. Det kan være behov for tilleggsbevilgninger for å kunne ha midler til vintervedlikehold i sesongen 2023/2024. Dette vurderes nærmere i 2. tertial.

I Formannskapsmøte 25/4 (sak 032/23) ble det vedtatt at rammen for asfaltprogrammet ble utvidet med omtrent 3,97 millioner kroner, dette medfører at vi kan utføre mer asfaltering enn planlagt i det opprinnelige budsjettet.

I Formannskapsmøte 25/4 (sak 029/23) om økt rensing av forurenset overvann gjennom tømming av sandfang ble det vedtatt "Økte utgifter til tømming av sandfang vurderes i økonomirapport 1.tertial 2023 og i økonomiplan 2024-2027 og budsjett 2024."

Estimerte kostnadene for en fullårseffekt etter denne tømmeplanene vil ha en kostnad på omtrent 5,4 millioner kroner. For inneværende år anser vi at det vil være mulig å gjennomføre mellom 0,25 til 0,3 årseffekt av dette avhengig av underentreprenørers kapasitet. Dette vil utgjøre en kostnad på omtrent 1,6 millioner kroner.

Innen selvkostområdene, vann og avløp, melder vi et avvik på 21 millioner kroner, som skal dekkes av selvkostfondet. Årsaken til dette avviket er mindreinntekter. Estimert forbruk for 2022 baserte seg på foregående års forbruk (2021). Dette estimerte forbruket er grunnlag for akonto innbetalingen fra innbyggerne, og var langt høyere enn faktiske forbruket ved avregning per 31.desember 2022. Forbruket i 2021 var unormalt høyt, noe som kan skyldes pandemien. Forbruket i 2022 var unormalt lavt som kanskje kan skyldes at folk var tilbake på kontorene etter pandemien i tillegg til sterkt økte strømpriser som kan ha lagt en begrensning på vannforbruket.

Avlesningstidspunktet for innbyggere med fjernavlesning av vannmålere knyttet til årsoppgjøret ble i 2022 foretatt på et tidligere tidspunkt enn tidligere år noe som gjør at forbruket til omtrent 1/3 av innbyggerne i Moss kommune ble forkortet med omtrent 1,5 måned.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Bruvedlikehold	500	500	0	Ikke startet	Arbeidene med planlegging av brovedlikeholdet vil starter i løpet av

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
					2023. Noe arbeid vil utføres dette året
Veivedlikehold	2 400	2 400	0	I arbeid	Bestilling av oppdrag til entreprenør er iverksatt
Sum	**2 900**	**2 900**	**0**		
Endringer ihht statlige føringer					
Oppfølging av ny forskrift om veidata	500	500	0	Ikke startet	Registrering og innlegging i database vil starte i løpet av sommeren 2023
Sum	**500**	**500**	**0**		
Sum tiltak	**3 400**	**3 400**	**0**		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,22 %	2,55 %	3,77 %
Årlig sykefravær 2021	1,43 %	5,86 %	7,30 %
Årlig sykefravær 2022	1,96 %	4,12 %	6,08 %
Årlig sykefravær 2023	2,87 %	4,37 %	7,23 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	2,88 %	1,02 %	3,91 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	2,87 %	4,37 %	7,23 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet har samlet sett har hatt en liten negativ utvikling i forhold til samme kvartal i 2022. Det er en økning i langtidssykefraværet mens korttidssykefraværet er stabilt. Økningen i langtidsfraværet er ikke arbeidsrelatert fravær.

Det har vært en økning i registrert HMS- avvik fra 3.tertial 2022 (14) til 1. tertial 2023 (25) av disse er det 0 avvik med skade i 1.tertial 2023. Økning i innmeldte HMS avvik ser vi på som en positiv utvikling siden enheten har hatt fokus og målsetning i 2023 å redusere tallet på underrapporterte HMS-avvik, slik at vi får bedre styringsdata i forbedringsarbeidet.

HMS foregår i henhold til utarbeidet aktivitetsplan. Det er fokus på å forebygge skadepotensialet ved å ha særlig fokus på risikovurdering og instrukser for farlig arbeid, både i prosjekter og i drift. De utfordrende grunnforholdene i Moss gjør vårt arbeid spesielt risikofylt. Det har og i perioden vært fokus på kartlegging og tiltak slik at ansatte i størst mulig grad unngår å eksponeres for helseskadelige kjemikaler. Det er i perioden utført arbeid med å oppdater stoffkartoteket på enheten etter endring i REACH-forskriften.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Bygg og energi - driftskontroll/pumpestasjoner - energieffektivisering	Ikke startet	Kontinuerlig pågående prosess ved drift, vedlikehold og investeringer.
Forbruk og avfall - redusere forbruk	Iht. plan	Fokus på forbruk og avfall i både investeringer, prosjekter og i drift.

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Naturmangfold - vi holder naturen fri for forsøpling og forurensning	Iht. plan	Fokus på naturmangfold og forsøpling i både investeringer, prosjekter og i drift.
Transport - fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Ved rullering og utskifting av kjøretøy hvor det finnes muligheter for fossilfrie alternativer skal, og blir, dette anskaffet. Sentrale forskrifter regulerer at anskaffelse av Vare- og personbiler i offentlig sektor skal være fossilfrie kjøretøy
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Forsinket	Alle som har mulighet til det oppfordres til å gå eller sykle til jobb.
Transport - kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Forsinket	Alle som har mulighet til det oppfordres til å benytte kollektivtransport til og fra jobb .
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Forsinket	Alle som har mulighet til det oppfordres til å gå eller sykle til jobb.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Ikke startet	Det benyttes digitale løsninger til blant annet møter, kurs og der dette er mulig og det oppfordres til å benytte kollektivt , og samkjøring der hvor digitale løsninger ikke er mulig

Enhet miljø og landskap

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet miljø og landskap har et bredt spekter av oppgaver med hovedfokus på en bærekraftig og helhetlig forvaltning og drift av natur og miljø, samt videreutvikling av gode møteplasser og overordnede planer for grønn mobilitet.

Enheten består av:

- Fellesressurser med ansvar for samordning av oppgaver og juridiske vurderinger på tvers av fagområder innenfor hele kommunalområdet. Dette inkluderer blant annet forhandlinger av utbyggingsavtaler.

- Avdeling natur, klima og bymiljø
  Ansvar for planlegging, utvikling og forvaltning av kommunens torg, byrom, parker, gatetrær, badestrender, friområder, lekeplasser, turstier, statlige friluftsområder og verneområder. Forvaltning av kommunens renovasjonsordning, parkeringsarealer og ivaretakelse av parkeringsbestemmelsene på offentlig vei- og gategrunn samt overordnet sykkel- og mobilitetsplanlegging er andre store og viktige ansvarsområder. Videre har avdelingen ansvaret for utarbeidelse av kommunens klimabudsjett, og er delegert myndighet som kommunens forurensningsmyndighet.

- Avdeling landbruk
  Ivaretar fagområdene jordbruk, skogbruk og viltforvaltning i Moss og Råde kommuner gjennom

et administrativt vertskommunesamarbeid. Dette innebærer blant annet tilskuddsforvaltning til jordbruksproduksjon og miljøtiltak i landbruket, kontrolloppgaver knyttet til tilskuddsordningene innen jordbruk og skogbruk, forvaltning av kommuneskogene i Moss og Råde og oppfølging og kontroll av skogforyngelse som klimatiltak. I tillegg kommer ledelse og koordinering av ettersøkstjenesten for skadet vilt.

- Avdeling drift park og friluft
  Ansvar for drift og vedlikehold av kommunens torg, byrom, parker, badestrender, friområder, lekeplasser, turstier, statlige friluftsområder og verneområder. Videre har avdelingen driftsansvaret for Skjærgårdtjenesten i Mosseregionen (Vestby, Moss og Råde) samt Vansjøtjenesten i Moss kommune. Oppgavene til disse tjenestene inkluderer strandrydding, renovasjon på friområdene, tilrettelegging av brygger, båtfester, toaletter og naturoppsyn.

Enheten er også kontaktpunkt mot Mosseregionens interkommunale brann og redning (MIB) med hensyn til feiing, tilsyn og beredskap mot brann og andre ulykker.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	27 739	24 841	2 898	78 103	79 726	-1 623

Kommentar til status økonomi

Det meldes ikke om avvik for 2023 innenfor tjenesteområdet utenom selvkost.

Kommunen har mottatt refusjoner fra Kystverket som følge av den ressursbruken kommunen har hatt i forbindelse med oljelekkasjen fra Nordvard. Som følge av dette arbeidet er det flere oppgaver som ble skjøvet på gjennom høsten og vinteren, og som utføres i 2023. Refusjonene fra Kystverket vil bidra til at disse oppgavene kan løses ved bla å engasjere flere sommervikarer enn det opprinnelig er budsjettmidler til. Dette vil bla gjelde oppgaver som strandrydding, ettersyn og vedlikehold av brygger, gapahuker, toaletter, stell og skjøtsel, vegetasjonsrydding, villfyllinger og lignende. I tillegg har driftsavdelingen for park og friluft økte kostnader knyttet til ansatte som har bidratt med snørydding gjennom vinteren som ligger langt over ett normalår. Samlet sett meldes det derfor ikke om en merinntekt knyttet til refusjonene fra kystverket.

Det ble forutsatt et underskudd på selvkostområdet husholdningsrenovasjon i 2022 og derav budsjettert tilsvarende overskudd i 2023. Etterkalkylen for 2022 viste et fremførbart underskudd som er langt lavere beløp enn forutsatt og bør justeres i forbindelse med 1. tertial.

Status økonomiplantiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose	Avvik prognose i kr	Status	Statusbeskrivelse
Nye tiltak					
Utvidelse av skateparken på Myra	50	50	0	I arbeid	Arbeidet er under planlegging. Kommunen er i kontakt med Moss

Tiltak	Vedtatt budsjett	Årsprognose prognose i kr	Avvik	Status	Statusbeskrivelse
					Skateboardklubb. Tiltaket vil bli langt mer kostnadskrevende enn bevilgningen tilsier. Foreløpig anslag for asfalt og belysning er på ca kr 250 000.
Bekjempelse av fremmede arter	350	350	0	I arbeid	Ivaretatt i bemanningsplanen.
Beplantning/sommerblomster og drift av fontener - tilbakeføring av tidligere kutt	600	600	0	I arbeid	Bestilling og utplanting av blomster går etter planen, men vil være noe forsinket pga kuldeperioden/nattefrosten som vedvarte utover våren. Det er budsjettmidler til å drifte alle fontener inneværende år bortsett fra fontene på Sjøbadet/Værla og fontene i Rådhusparken. Fontene på Sjøbadet er svært kostnadskrevende (anslagsvis 300-400 000 per år) pga høyt strømforbruk, høye strømpriser og høye vedlikeholdskostnader. Fontenen i Rådhusparken har behov for omfattende rehabilitering før den evt. kan settes i drift. Anslag på rehabilitering er av konsulent anslått til mellom 4 og 6 mill. eks mva.
Prosjekt "Rent Mossesund" - undersøkelser av sjøbunnen	1 000	1 000	0	I arbeid	Beløpet er kommunens egenandel til de undersøkelsene som utføres i 2023, og var en forutsetning for tilskudd fra Miljødirektoratet. Undersøkelsene er bestilt.
Busskampanje	1 700	1 700	0	I arbeid	Kampanje med gratis buss på Jeløya ble iverksatt fra 1. mars og vil vare i 3 måneder.Beløpet er per utgangen av 1. tertial ikke utbetalt til Viken fylkeskommune/ØKT.
Sum	**3 700**	**3 700**	**0**		
Sum tiltak	**3 700**	**3 700**	**0**		

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,68 %	3,10 %	4,78 %
Årlig sykefravær 2021	1,25 %	9,31 %	10,56 %
Årlig sykefravær 2022	2,27 %	5,14 %	7,42 %
Årlig sykefravær 2023	2,22 %	8,89 %	11,11 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	3,46 %	4,13 %	7,59 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	2,22 %	8,89 %	11,11 %

Status sykefravær og HMS

Etter en positiv utvikling i sykefraværet gjennom 2022 har det vært en økning i sykefraværet ved enheten i 1. kvartal 2023. Sykefraværet per 1. kvartal er på 11,11 % mot 7,59% i 1. kvartal 2022. Det relativt høye sykefraværet skyldes i all hovedsak langtidsfravær (8,89 %) for enkelte ansatte som ikke har sammenheng med forhold på arbeidsplassen.

Avvik og forbedringsforslag følges opp i kommunens avvikssystem. Det er registrert 3 avvik knyttet til HMS innenfor enheten per 1. tertial.

Status politiske vedtak

Verbalvedtak

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Det settes av 50 000,- til utvidelse av skateparken på Myra.	Ikke startet	Arbeidet er under planlegging. Kommunen er i kontakt med Moss Skateboardklubb. Tiltaket vil bli langt mer kostnadskrevende enn bevilgningen tilsier. Foreløpig anslag for asfalt og belysning er på ca kr 250 000.
Det settes opp en sak til hovedutvalget for Landbruk, samferdsel, natur og miljø med en statusoppdatering på tidligere verbalvedtak om å etablere sikker sykkelparkering på kommunens skoler og andre kommunale bygg.	Iht. plan	Sak legges frem for politisk behandling høsten 2023.
Det settes opp en sak til hovedutvalget for Landbruk, samferdsel, natur og miljø med mål om å innføre varslingsplikt for hogst, slik skogloven tillater.	Iht. plan	Sak legges frem for politisk behandling høsten 2023.
Det settes opp en sak til hovedutvalget for Landbruk, samferdsel, natur og miljø om hvordan det best kan innføres krav om reguleringsplan for etablering av skogsbilveier i Moss kommune.	Iht. plan	Sak legges frem for politisk behandling høsten 2023.
Moss Kommune ber Miljødirektoratet om å gjøre en vurdering av om produksjon av ferdigplen i landskapsvernområdene i kommunen er i tråd med verneformålet som beskrevet i forskriftene.	Ferdig	Er fulgt opp med henvendelse til Miljødirektoratet og senere Statsforvalteren i Oslo og Viken. Svar fra Miljødirektoratet og Statsforvalteren ble lagt frem som referatsak i LSNM-utvalget 19.04.23.
Moss er en kystkommune, og har et særskilt ansvar for å ivareta natur, og innbyggernes mulighet til å benytte seg av disse områdene. Dette gjøres best ved at vi har en sammenhengende kyststi gjennom hele kommunen. For å få en oversikt over hvilke behov vi har, og kostnader rundt dette, bes administrasjonen utarbeide en sak for sammenhengende kyststi i Moss.	Ikke startet	Sak med status for kyststien i Moss legges frem for politisk behandling høsten 2023. Det er hensiktsmessig å vente med en sak til etter at kartleggingsarbeidet som skal gjennomføres i forbindelse med ulovlighetsprosjektet i strandsonen er gjennomført.
Moss kommune jobber for at busskampanjen mellom Viken fylkeskommune og Moss kommune skal inneholde en periode med gratis buss. Denne perioden bør være i begynnelsen av kampanjen, for at flest mulig skal forsøke å reise med buss og forhåpentligvis fortsette på sikt.	Iht. plan	Kampanje med gratis buss på Jeløya ble iverksatt fra 1. mars og vil vare i 3 måneder.
Vi ber om en sak til hovedutvalget for Kultur, aktivitet og inkludering om mulighetene for å få satt opp et enkelt toalett med innlagt vann i forbindelse med fotballbanen på Fuglevik, samt utendørs belysning.	Ikke startet	Sak fremmes for politisk behandling høsten 2023. Det spilles inn et forslag om etablering av et offentlig tilgjengelig toalett i forbindelse med reguleringsplanen for bygging av nytt renseanlegg på Fuglevik.

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klima, miljø og naturtiltak	Iht. plan	Sjekker markedet for en elektrisk UTV som skal brukes til persontransport av avdeling drift park og friluft.

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
		Hageutstyr på strøm er anskaffet; løvblåser, motorsag, gresstrimmere o.l.
Forbruk og avfall - levetid for mobiltelefoner 3 år - laptop 5 år - nettbrett 5 år	Iht. plan	Dette målet måles på hele kommunen, årlig.
Forbruk og avfall - maskiner og utstyr repareres i stor grad.	Iht. plan	Det gjøres fortløpende vurderinger og reparasjoner av utstyr der det er mulig.
Forbruk og avfall - utrede mulighet for avfallssug	Iht. plan	Det er gjennom 1. tertial jobbet godt med utredning om avfallssug. En sak om avfallssug vil legges fram til politisk behandling i 2023.
Klimakommunikasjon - fortelle våre klimahistorier	Iht. plan	*Grønnere Moss – handlingsplan for kommunikasjon» vedtatt 1. juni 2022* følges opp i samarbeid med enhet samfunnsutvikling og kommunikasjon. I 1. tertial har vi publisert på nettsider, Facebook og Instagram temaer som rufsete hager, bålbrenning på friområder, informasjon om oljeutslipp fra Nordvard, strandrydding, energi, samt skrevet tekster om Helhetlig plan for Oslofjorden som skal publiseres på nettsidene i 2. tertial. Landbruksforvaltningen har sendt ut ett nyhetsbrev per utgangen av 1. tertial.
Naturmangfold - vi bekjemper fremmede, invaderende arter	Iht. plan	Fremmede arter: Politisk sak knytta til naturmangfold og bekjempelse/hindre spredning av fremmede arter ble behandlet i LSNM-utvalget i 1. tertial. Arbeid med strategi fremmede arter er startet opp. Fremmede arter er inkludert i ny strategi for spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL)
Naturmangfold - vi holder naturen fri for forsøpling og forurensning	Iht. plan	Skjærgårdstjenesten har deltatt på strandryddedager sammen med Oslofjordens friluftsråd. Det er sendt ut oppfordring om å delta på strandrydding til skoler og barnehager. Avdeling drift park og friluft henter avfall som frivillige har plukket i sekker. Ny strandrydderenser er tatt i bruk og sandstranda på Sjøbadet m.m. er ryddet for småsøppel vha denne. Ny SMIL-strategi prioriterer forurensning og erosjonstiltak.
Naturmangfold - vi tar vare på kulturlandskapet	Iht. plan	Igangsatt utarbeidelse av forvaltningsplan for Rygge Utvalgte Kulturlandskap (UKL) og SMIL-strategi. Begge ordninger stimulerer til ivaretakelse av kulturlandskapet.
Naturmangfold - vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Plan for klipping av friområder og i parker med innlagte soner for artsmangfold er laget. Skilt med «Artsrikt område» er bestilt og har ankommet. Det er gjort et stort arbeid fra enheten inn i sluttføring av naturmangfoldplanen. Arbeid med rullering av humleplanen er startet opp i 1. tertial.

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
		Stor tilslutning til ordning for etablering av kantsoner i jordbruket, etablert krav i ny leiekontrakt for Alby om etablering av pollinerende soner.
Transport - bildelingsordning - en bilpool som kan benyttes av Moss kommunes ansatte i arbeidstiden og av innbyggere utenfor arbeidstiden tas i bruk	Iht. plan	Move About- bilene fungerer som tjenestebiler for ansatte.
Transport - fossilfri tjenestepersonbiler i 2024 – utskiftning av tjenestebiler	Iht. plan	Enheten har kun fossilfrie tjenestepersonbiler
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Første utkast for gåstrategi er ferdig i 1. tertial. I løpet av 2. tertial vil den høres internt på PMT, og videresendes til politisk behandling og til rådene.
Transport - handlingsplaner som følger vedtatt parkeringsstrategi utarbeides	Iht. plan	Handlingsplan for parkering er vedtatt, og det er startet et oppfølgingsarbeid knyttet til handlingsplanen. I 1. tertial er det anskaffet en parkeringsapp som vil gjøre det mulig å få digitale beboerkort. Opprusting av Myra p-plass ferdigstilles medio mai. Oppmerking av flere p-plasser er planlagt og bestilt, og vil utføres i 2. tertial. Arbeidet med oppdatering av skilt/nye skiltvedtak er under behandling hos skiltmyndigheten.
Transport - sykkelandel på 8 % i 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	Det har i 1. tertial blitt jobbet videre med bla planlegging av ny sykkelvei Verket-Storebro og med detaljer for sykkelrute i Bråtengata.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Iht. plan	Teams og webinarer benyttes daglig/ukentlig i stor grad

Enhet samfunnsutvikling

Tjenesteområdebeskrivelse

Enhet samfunnsutvikling består av 8,5 årsverk, og er satt sammen for å styrke satsningen på arbeidet med helhetlig og bærekraftig samfunnsutvikling i kommuneorganisasjonen og mossesamfunnet, ved blant annet å:

- Ivareta kommunens behov for strategiske, langsiktige og overordnede planleggings- og utviklingsoppgaver.
- Gi gode beslutningsgrunnlag, gjennomføre og bistå med gode og effektive plan- og strategiprosesser og god oppfølging og gjennomføring av vedtatte planer.
- Delta i/lede nettverk for å sikre helhetlig utvikling i samsvar med kommunens overordnede mål, strategier og planer.

Enhetens arbeidsoppgaver omfatter blant annet: samfunnsplanlegging, overordnet areal- og transportplanlegging, klimaplanlegging og klimaledelse, ledelse og koordinering av kommunens folkehelsearbeid, koordinering av tverretatlige samarbeid som Byliv, Miljøløftet Moss og Mosseregionens interkommunale politiske råd.

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
Sum	7 635	4 912	2 722	15 287	15 287	0

Kommentar til status økonomi

Enheten planlegger å gjennomføre aktiviteter i løpet av året tilpasset budsjettrammen.

Enheten har et avvik per 1. tertial på grunn av periodisering knyttet til overføringer til MNU og MIS, kjøp av tjenester og bruk av konsulenter i plan- og utviklingsarbeid.

Sykefravær

Sykefravær	Fravær korttid	Fravær langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	0,35 %	0,68 %	1,04 %
Årlig sykefravær 2022	2,43 %	4,22 %	6,65 %
Årlig sykefravær 2023	0,30 %	0,00 %	0,30 %
Sykefravær 1. kvartal 2022	5,54 %	5,34 %	10,88 %
Sykefravær 1. kvartal 2023	0,30 %	0,00 %	0,30 %

Status sykefravær og HMS

Enheten har svært lavt sykefravær hittil i 2023. Det er ikke registrert langtidsfravær. Enheten fokuserer på å bygge videre på et godt fellesskap og skape gode arenaer for samarbeid og utvikling internt og eksternt.

Status politiske vedtak

Klima

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Andre klima-, miljø og naturtiltak	Iht. plan	
Klimakommunikasjon - fortelle våre klimahistorier	Iht. plan	Vi har fokus på god klimakommunikasjon gjennom våre prosjekter, i møte med ansatte, næringsliv og innbyggere. Vi dele informasjon gjennom arbeidet i Miljøløftet Moss, som blant annet har egen nettside. Enheten deltar i prosjektet "En time teller", som har fått oppmerksomhet utover lokalsamfunnet.
Naturmangfold - vi tar vare på naturen vår med fokus på et mangfold av arter	Iht. plan	Forslag til kommunedelplan for naturmangfold er under arbeid og det tas sikte på 1. gangsbehandling i formannskapet i juni. Enheten har fokus på å utrede og ta hensyn til naturmangfold i arealplanleggingen.?

Oppdrag	Status	Beskrivelse status
Transport - gangeandel på 25 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Enheten har fokus på dette målet i sitt abeid, spesielt gjennom samarbeidet i Miljøløftet Moss og gjennom overordnet planlegging.
Transport - kollektivandel buss på 15 % 2030 i mossesamfunnet	Iht. plan	Enheten har fokus på dette målet i sitt abeid, spesielt gjennom samarbeidet i Miljøløftet Moss og gjennom overordnet planlegging.
Transport - sykkelandel på 8 % 2023 i mossesamfunnet	Iht. plan	Enheten har fokus på dette i sitt arbeid, spesielt gjennom samarbeidet i Miljøløftet Moss og gjennom overordnet planlegging. Gatebruksplan for sentrum med fokus på framkommelighet for syklende er under utarbeidelse.
Transport - tjenestereiser Moss kommune - redusere utslipp med 50 % (fokus på digitale løsninger og færre reiser)	Iht. plan	Enheten vurderer om møter/konferanser mv. kan gjennomføres digitalt for å unngå reiser, og vi gir møtedeltakere mulighet til å delta via Teams, dersom møteaktiviteten ikke krever fysisk oppmøte. Fysiske møter legges alltid i gangavstand til kollektivknutepunkt med mindre det er behov for befaring av utvalgte områder, og vi samkjører dersom det er behov for å benytte bil i forbindelse med arbeidet. .

Fellesposter drift

Status økonomi

Beløp i 1000

Enhet	Rev. bud. hiå. 2023	Regnskap hiå. 2023	Avvik hiå.	Rev. bud. 2023	Siste prognose	Avvik prognose i kr
890-Fellesposter drift	0	-3 302	3 302	19 670	18 500	1 170
891-Moss Kommunale Eiendomsselskap KF	384 125	383 425	700	384 125	397 165	-13 040
892-Lønn og pensjon	-67 513	-90 318	22 805	-166 519	-121 122	-45 397
Sum	**316 612**	**289 805**	**26 807**	**237 276**	**294 543**	**-57 267**

Kommentar til status økonomi

Fellesposter drift

Merinntekter på 1,1 millioner kroner fra konsesjonskraft Mossefossen.

Moss kommunale Eiendomsselskap KF

Det meldes om et avvik på overføringer til MKE på til sammen 13 millioner kroner. Dette gjelder følgende forhold:

- Kommunestyresak 3/23 er det bevilget 8,76 millioner kroner til nye fasader på Bredsandsenteret.
- Økte kostnader for Melløs stadion på 0,85 millioner kroner. Beløpet finansieres ved fond på 0,7 millioner kroner og 0,15 millioner kroner i mva refusjon.
- Det er behov for å bytte ut fire heisanlegg; et på Alby, Larkollveien 9 og to på Ekholt sykehjem/omsorgsboliger. Heisanlegg er en viktig del av infrastrukturen på ethvert kommunalt bygg inkludert sykehjem. Ved å installere nye heisanlegg med moderne teknologi og sikkerhetsfunksjoner, vil man redusere sannsynligheten for feil og ulykker betydelig. Kostnadsrammen for utskiftning av heisene er 11 millioner kroner. Det legges til grunn en bevilgning på 6 millioner kroner i 2023 og resten i 2024. Finansieringen i 2023 finansieres ved bruk av fond på 5 millioner kroner og 1 million kroner i mva refusjon.
- Andre endringer i husleie overføringer på -1,42 millioner kroner.

Lønn og pensjon

Det meldes om et merforbruk på sentral lønnspott på 30 millioner kroner. Det var avsatt 64 millioner kroner til lønnsoppgjør for 2023 i årsbudsjettet. Dette var med utgangspunkt i et lønnsoppgjør på 4,2 prosent. Den økonomiske rammen for årets lønnsoppgjør er fastsatt til 5,4 prosent.

Pensjon

Det er mindre utgift på 4 millioner kroner på amortisering som er justert i forhold til endelig premie avvik 2022 for KLP og SPK.

KLP kom i april med en ny premieprognose for 2023. Basert på denne prognosen blir årets pensjonspremie 70 millioner kroner høyere enn det som ble lagt til grunn i vedtatt budsjett 2023. Dette skyldes to forhold:

- Pensjonspremien øker med 17 millioner kroner blant annet fordi pensjonsmidlene i KLP er lavere enn det som ble lagt til grunn i fjor høst. Lavere nivå på pensjonsmidlene skyldes lavere avkastning i 2022 enn tidligere lagt til grunn. I tillegg ble årslønnsveksten for 2022 litt høyere enn det som ble lagt til grunn i KLPs prognose i fjor høst. Disse økningene kan finansieres med disposisjonsfondsmidler.
- Den andre økningen på 53 millioner kroner skyldes økt reguleringspremie. Denne premien dekker den årlige reguleringen av pensjonsforpliktelsene som følger av lønns- og trygdeoppgjør. I år ligger det an til å bli en regulering av pensjonen med 8 prosent for alderspensjonister. Det betyr at årets reguleringspremie øker fra rundt 201 millioner til 254 millioner kroner. Økningen kan ikke finansieres gjennom bruk av disposisjonsfond, men handteres enten gjennom bruk av kommunens premiefond i KLP eller i form av et premieavvik for 2023.

Status investeringsprosjekter

Beløp i 1000

	Årets budsjett			
Investering	**Rev. bud.**	**Regnskap hiå.**	**Årsprognose**	**Avvik totalprognose**
HM - Sentralkjøkken	5 000	0	0	5 000
Sum	**5 000**	**0**	**0**	**5 000**

Statustekst investeringer

HM – Sentralkjøkken

Arbeidene med å finne lokaler til nytt sentralkjøkken er godt i gang og det er startet opp en mulighetsstudie på Nordahl Griegs gate 26-28 (Melløs aktivitetssenter). Parallelt med dett vil det legges ut en konkurranse mot det private utleiemarkedet for å se om det finnes bygningsmasse i markedet som kan egne seg til formålet. Vi vil bruke 2023 til å sjekke markedet og eventuelle byggearbeider vil ikke skje i 2024. Den totale rammen opprettholdes.